

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1887-1932.

1935 Kedd, 1935. augusztus 27.
187. szám.

Rémülten menekül a lakosság Abesszinia fővárosából

Küszöbön Addis-Abeba kiürítése — Anglia nagy haderőt csoportosít Malta szigetén, amelyet állítólag Olaszország akar megijámadni

Angol és francia szocialisták tüntetése az olasz háborús törekvések ellen

Rómából jelentik: A világpolitika vasárnapi szenzációját azok a newyorki lapjelentések szolgáltatták, melyek szerint Rómában komolyan foglalkoznak egy Malta-sziget elleni támadás tervével. Malta az angol világbirodalom legfontosabb Földközi-tengeri flottabázisa és már régen vörös posztó a terjeszkedő olasz hatalom szemében. Kétségtelen, hogy egy angol-olasz konfliktus első órájában az olaszok támadást intéznének Malta ellen. Hogy ezzel a lehetőséggel az angolok is számolnak, azt bizonyítják az angolok által a szigeten életbeléptetett rendszabályok

Malta hadikikötőjét tegnap lezárták az angolok, engedély nélkül senki illetéktelen a hadikikötő területére nem léphet. Egész Malta területén megtiltották a fényképezést, a falvak lakosságát felszólították, hogy mindennemű fegyverüket szolgáltatásuk be. Két olasz gazdakör bezáratását már tegnap elrendelte a katonai kormányzóság, a középületeket angol katonaság őrzi.

Gibraltári jelentés szerint a Földközi-tengeri angol flotta gibraltári őrsége — összesen 34 egység — két parti őrhajó kivételével elhagyta Gibraltár kikötőjét és elindult Malta felé. Ugyan csak mára várják Port Saidból és Cyprusból a „Glorious” repülőgép-anyahajó és az „Essex” parti torpedóromboló őrhajó érkezését. A Newyork Herald külön cikkben foglalkozik Máltával és megállapítja, hogy az olaszok ügyetlenebb lépést nem is tehetnének, mint ha megtámadnák Máltát. E lépésükkel végképp elveszítene minden szimpátiát és feltartóztatlanul felidéznek Európában az új világháború szellemét.

A nagy hadgyakorlat

Az egyiptomi lapok azt a feltűnést keltő hírt közlik, hogy Spinks pasa tábornokot, az egyiptomi angol haderő legfőbb parancsnokát váratlanul hazarendelték. Spinks visszaérkezésével kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a legsürgősebben megerősítik az egyiptomi angol haderőt. Különösen a Szezi-csatorna vidékére koncentrálnak nagyobb csapatokat. Egyiptomi politikai körökben nyíltan hangoztatják, hogy az angol csapaterosítések azt a célt szolgálják, hogy az olasz-abesszin háború esetén Anglia megelőzze Olaszországot a Tana-tó vidékén. A szombat-vasárnapra virradó éjszaka

egyébként megkezdődtek a nagy olasz hadgyakorlatok. A hadgyakorlatok színhelyén megjelent II. Viktor Emánuel király is.

Mussolini egyelőre husz hadosztályt vonultatott be a hadgyakorlatokra, amelyeken a „kékek” és „vörösek” állanak egymással szemben. Több, mint 500 ezer ember, a legújabb és részben eddig ismeretlen fegyverekkel felszerelve vesz részt ebben az óriási hadjáratban, amely az osztrák határ mentén folyik. Ennek a körülménynek politikai jelentőséget tulajdonítanak. Mussolini ugyanis rendelkezik olyan európai haderővel, hogy érvényesíteni tudja akaratát Ausztriában, esetleges Anschluss törekvésekkel szemben. Ugyanakkor teljes erővel folynak a keletafrikai csapatmozgások, Mussolini miniszterelnök két fia és sógora vasárnap a Saturnia gőzös fedélzetére szálltak, amellyel Keletafrikába utaztak, Mussolini fiait tisztán minőségben részt vesznek az olasz-abesszin háborúban. Kijelentették, hogy a legveszélyesebb pontokon akarnak szolgálatot teljesíteni, mert példát akarnak mutatni a hazasze-

retetről és áldozatkészségről. A Daily Mail szerkesztője, Ward Price beszélgetést folytatott Mussolinivel. A Duce azt a kijelentést tette előtte, hogy Olaszország azonnal kilép a Népszövetségből, ha Genfben Olaszország elleni szankciókat határoznak el.

— Minden nemzet — mondotta Mussolini —, amely szankciókat alkalmaz Olaszország ellen, Olaszország fegyveres ellenállásával fogja magát szembetalálni. A Duce kijelentette még, hogy az olasz delegáció szeptember 4-én elmegy Genfbe, de csak azért, hogy az egész világ tudomására hozza az olasz álláspontot. Az olasz delegáció egész láda könyvet visz Genfbe — mondta Mussolini —, amelyek az Abessziniában uralkodó barbárságról szólnak. A Duce végül a Népszövetséget tette felelőssé a helyzet elmérgesedéséért, mert szerinte túlzott mértékben kiélezte egy távoli gyarmati háború jelentőségét.

Tízmillió ember élete veszélyben

A Daily Mailban megjelenő Mussolini-nyilatkozat többek között még ezeket mondja:

— Remélem, hogy a józan angol nép belátja gondolkodásának lehetetlenségét és nem fogja megakadályozni, hogy az olasz nép érdekei érvényesülhessenek a világban. Az angol pacifisták a béke legnagyobb ellenségei akkor, amikor a közönséges gyarmati jelleggel bíró abesszin-kérdést európai kérdéssé akarják fel-fujni és egymillió ember életét féltve, tízmillió ember életét veszélyeztetik.

A hírlapíró ezután megkérdezte a Ducét, hogy vajon nincs mód arra, hogy Olaszország békés eszközökkel intézze el ügyét Abessziniával, mire az olasz miniszterelnök ezeket mondta:

— Nincsen. Elérkezett az ideje, hogy Olaszország véget vessen ennek a bizonytalan-ságnak és az olasz nép keresztül is fogja vinni akaratát.

Amerika is mozgósítja hadihajóit

LONDON-ból jelentik: Az angol munkáspárt és a francia szocialistapárt együttesen és a legnagyobb eréllyel készül fellépni az olasz hódító törekvésekkel szemben. Ugy az angol, mint a francia munkásság fel fogja kérni Litvinov szoviet külügyi népbiztost, hogy hasson oda, hogy Olaszországot a többi hatalmak kényszerítsék az abesszin konfliktus békés elintézésére. A két munkáspárt szeptember harmadikára nagy monstregyűlést tervez Párisban, amelyen Landsbury az angol munkáspárt vezére is fel fog szólalni. Vasárnap különösen a Londonban tartózkodó színesek tiltakozó gyűlést rendeztek a Trafalgar-téren, melyen úgy a négerek, mint a megjelent másfajta színes emberek határozati javaslatot fogadtak el, amelynek értelmében kéri a brit kormányt, hogy engedje meg a fegyverszállítást Abessziniába.

Londonból érkező legújabb hírek szerint a közvélemény most már egyáltalában semmi reményt nem fűz a további békéltető kísérletekhez. Hoare angol külügyminiszter hétfőn feltűnő szívéllyességgel tárgyalt Popeval, akit diplomáciai körökben Rooseveltnak megbízottjának tekintenek. Politikai körökben biznak abban, hogy Hoare külügyminiszter a kudarcot vallott kontinentális politikát fel fogja cserélni az Egyesült-Államokhoz való közeledéssel.

Hivatalos helyen megerősítették azt a hírt, hogy Nagybritánia csapatokat küld Máltára és Andorába. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy az ezer főnyi katonaság, amit Anglia már a közeli napokban utnak is indít, csak az elmúlt évben hozott határozat gyakorlati ke-

resztülvételét jelenti. A katonák magukkal viszik családtagjaikat is és hogyha veszélynek lennének kitéve, a hadseregparancsnokság nem engedné ezt meg.

Bernből jelentik: Az olasz-abesszin döntő-bíróság egyik tagja nyilatkozott a sajtónak és kijelentette, hogy az ual-ual-i helyőrség kihallgatott emberei roppant érdekes felvilágosításokkal szolgáltak a konfliktus keletkezéséről illetőleg. Valószínűnek tartják, hogy a problémát nem fogják tudni elintézni a Népszövetség szeptember negyediki üléséig.

Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok vezérkara a tengerészeti hivatal bevonásával vasárnap nagyfontosságú értekezletet

tartott, amelyen a bizonytalan európai helyzetre való tekintettel elhatározták, hogy feldobó hajóhadat összpontosítanak a Panama-

csatorna köré, hogy úgy az Atlanti-Oceánon, mint a Csendes-Oceánon megfelelő módon meg tudja védeni érdekeit.

ADDIS-ABEBÁ-ból jelentik: A népus szombaton röpcédulákat osztogattatott a lakosság körében, amelyben kioktatta az embereket, hogyan kell védekezni légi támadás és gáztámadás ellen. A röpcédula leírhatatlan pánikot idézett elő. A lakosság fejvesztetten menekül Addis-Abéből, amelynek kiürítése minden valószínűség szerint amugy is kiűszöbön van. Az egyetlen vasúti vonalat, amely Addis-Abebát Dzsibutival köti össze az utóbbi hetek esőzései folytán elárasztotta a víz s 300 méteres hossz uságban teljesen elseperte a vonatot.

2. Az anyanyelven használt helységnevek korlátozásának kérdése.
3. Az államok feletti népközösség fennállásának tisztázása.
4. Nemzetközi törvényszék felállítása a kisebbségi jogok védelmére.

Szeptember 2-án ül össze Genfben

az európai nemzetkisebbségek konferenciája

GENF-ből jelentik: Európa nemzetiségeinek közös végrehajtó-bizottsága szeptember 2-án kezdi meg értekezletét Genfben. Az értekezleten az aktuális kisebbségi problémák szerepelnek. A napirend érdekesebb pontjai a következők:

A végrehajtó-bizottság értekezlete elé Európa kisebbségei nagy érdeklődéssel tekintenek.

1. Az egyes államokban a kisebbségekkel szemben növekedő türelmetlenség megszüntetése.

Elmarad a parlament október 15-iki megnyitása

Tatarescu miniszterelnök a liberális párt alelnöke lesz

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul kormányhoz közel álló körökből úgy értesült, hogy Tatarescu miniszterelnök lemondott arról a szándékáról, hogy már október 15-én megnyitja a parlamentet és él jogával a szünet meghosszabbítását illetőleg. A szünet meghosszabbítását azzal indokolja, hogy a kormány kiegészítésének, továbbá a különböző törvényjavaslatok elkészítésének munkálatai időt vesznek igénybe.

A Lupta foglalkozik a politikai helyzettel és különlegesen a liberális párt helyzetével. A liberális párt az ellenzéki gyűlésekre való válaszképpen határozta el a sorozatos gyűlések megtartását, amelyek között az első Craiován lesz. Ugyanakkor megyei gyűléseket is tartanak, amelyek után országos közgyűlés következik, amelynek időpontját még nem állapították meg. A közgyűlésen szóba került Dinu Bratianu elnökségének jóváhagyása, ami nem találkozik komolyabb akadályokkal. A Lupta úgy tudja, hogy Sassu megtartja a földművelésügyi tárcát, Bentoiu pénzügy, Sergiu Dimitriu pedig belügyi államtitkárok lesznek. Mosoiu Tiberiu valószínűleg szintén államtitkárságot kap, míg Nistor a szenátus elnökévé választják.

Ugyancsak a Lupta szerint Vaida Buziasra majd onnan Eforiába megy, ahol Tileával megbeszélést folytat a párt sajtóját illetőleg. Szó van a párt antiszemita jellegének mérsékléséről is. Innen Vaida Bucurestibe megy, ahol

Franciaország parasztsága a gabonaárak emelését követeli

Párisból jelentik: Laval miniszterelnök tegnap Chlermond Ferrandban nagy beszédet tartott, amelynek során bejelentette, hogy az ideai termés mennyiségileg nem fedi Franciaország szükségletét. A kormánynak most az a gondja, hogy elősegítse a parasztság boldogulását.

— A politikai pártok — mondotta a miniszterelnök — egyre eiszántabban vetik magukat az elkéseregett parasztságra, hogy ezt a saját céljaikra használják ki.

Rouenban tegnap a parasztfront népes gyűlést tartott, amelyen a zöldingesek harcos szervezete teljes számban vett részt. A gyűlés szónokai követelték, hogy a kormány tiltsa el a külföldi gabona behozatalát, mert a parasztság olyan gabonaárakat akar elérni, amely arányban áll az iparcikkek árával. Amennyiben a kormány nem tenne eleget a parasztság kérésének, úgy erőszakos módon valószínűleg megkérjük még pedig úgy, hogy felgyújtjuk, erőszakosan denaturálni fogják az ország területére szállított gabonát.

hosszabb ideig marad és itt véglegesen megálapítja a megyei pártszervezetek vezetőinek névsorát. Az új párt jelenlegi vezetői között lényeges változások lesznek.

A Gazeta szerint nincs kizárva, hogy ősszel a jobboldali pártok blokkba tömörülnek, közös parlamenti front érdekében. A lap egyébként úgy értesült, hogy Tatarescu visszatérése után minisztertanács lesz, amelyen a kormány megtárgyalja a jövő parlamenti évd programját. Dinu Bratianu holnap megbeszélést folytat politikai barátaival. A napokban összeülő minisztertanács többek között megtárgyalja: az ostromállapotot, az ipariügyi miniszter véglegesítését, a jövő törvényhozási testületek irodáinak megszervezését. A Gazeta véleménye szerint az ostromállapotot vidékek területét még jobban korlátozni fogják és a cenzurát enyhítik. Keresni fogják a módját, hogy egyes autocenzurát vállaló bucaresti-i lapokat felmentsék a cenzura alól. A cenzurát fenntartják az idegen és időszakos nyomtatványokra.

A nemzeti kereszténypárt első kongresszusát Chisinauban tartotta Cuza elnökletével. A külföldön levő Goga nem vehetett részt a gyűlésen. Valószínű, hogy amennyiben Goga szeptember 10. előtt nem tér vissza az országba, úgy a párt többi gyűlésein is Cuza fog elnökölni. A párt második kongresszusát a hónap végén tartja Oravitán. Azután Rosiori de Veden lesz gyűlés, amelyen Goga is résztvesz. Októberben a nemzeti kereszténypárt minden vidéki szervezete küldöttséget meneszt Bucurestibe, ahol tömegdemonstráció lesz. Cuza és Goga ezen a nagygyűlésen nyilatkoznak.

Borzalmas autobuskatasztrófa Bécs közelében

Bécsből jelentik: Bécs közelében az elmúlt vasárnap borzalmas autobuszerencsétlenség történt. A Wienerneustadtól félóránira lévő Piesting község mellett ötvenkilométeres sebességgel haladt egy kirándulókkal megtelt autobus. Az autobus vezetője nem vette észre a Bécs felől a Semmeringre tartó gyorsvonatot és teljes erővel belerohant a gyors egyik vagonjába. Az autobus teljesen összeroncolt és a romok alól a sebesültek fülettépő jajveszékeltése hallatszott. A romok alól hét halottat húztak ki és harminchat embert súlyosan sebesült állapotban szállítottak a wienerneustadti kórházba. A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálatot indítottak a felelősség megállapítására.

Asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, hogy „LILIAN” 42. Blvd. Gourron, Paris eredeti modelljeit Budapesten, 1935. szeptember 2, 3, 4, 5-én a Carlton-szállóban d. e. 10—1-ig, d. u. 4—8-ig bemutatjuk, amelyre Önt tisztelettel meghívjuk. 4819 Entrée 20 p.

Inculet belügyminiszter személyesen intézi el az albinesti összecsapás ügyét

Bucurestiből jelentik: Inculet belügyminiszter két nap óta Iasi mellett egy községben tartózkodik és ott fogadott egy öreg parasztot, aki Albinesti község lakosságát képviselte. Az öregember ismertette a mostani helyzetet, amely szerint a lakosság ragaszkodik ahhoz, hogy azt a csendőrt, aki a vérengzés közvetlen előidézője volt, adják ki az albinestieknek. A belügyminiszter azt a tanácsot adta az albinesti küldötteknek, hogy *Climonici lelkész adják ki a hatóságoknak és biztosította őket, hogy a papnak semmi bántódása sem lesz*, majd a következő levelet intézte a község lakosaihoz:

Basarabiai testvérek!

A belügyminiszter azt tanácsolja a stilitáknak, hogy viselkedjenek nyugodtan, mert a naptárt a felső egyházi hatóságok változtatják meg az állam vezetőivel egyetértve és így az ország valamennyi lakosa köteles azt tudomásul venni. A belügyminiszter a továbbiakban felhívja az albinestieket, hogy vessék alá magukat a törvény rendelkezéseinek. Climonici lelkész önként jelentkezzen a vizsgálóbíróságon, a parasztok pedig folytassák munkájukat. Igéretet tett Inculet arra nézve is, hogy az elhunytak hátramaradtait segíyezni fogják.

A szász hitleristák megtámadták a csendőrlaktányát egy sibiumegyei községben

Sibuból jelentik: Sura-Mare sibiumegyei községben a szász hitleristák a hatóságok által megtiltott gyakorlatokat folytattak az éjszaka leple alatt. Egy Stoianov nevű csendőr felszólította őket, hogy térjenek haza, ugyanakkor kettőt felszólított, hogy menjenek vele a község házára a jegyzőkönyv aláírása végett. A szászok elfogadták az ajánlatot, utóbb azonban meggondolták a doigot, rátámadtak a csendőrré és súlyosan bántalmazták. A községbeli román lakosságnak csak nehezen sikerült a csendőrt kimenteni a hitleristák kezeli közül. Utóbb a szászok a csendőrlaktány ellen indítottak támadást, ahol egyetlen csendőr volt csak. A román lakosságnak hosszu tusa után sikerült a szászokat elűzni. Az összehúzó résztevői közül eddig 11 embert tartóztattak le.

Megnyílt az Ujságíró Klub irodája

Az Aradi Ujságíró Klub helyiségeiben lázas gyorsasággal folyik a munka, hogy a különböző termeket fényes klubhelyiségekbe alakítsák át. A munka oly nagy lendülettel halad előre, hogy már kezd kibontakozni az Aradi Ujságíró Klub ragyogó kerete, amely kényelmes, meleg, meghitt otthonná válik majd mindazoknak, akik a klub tagjai sorába lépnek. Oly nagy és osztatlan érdeklődést váltott ki az Aradi Ujságíró Klub közeli megnyitásának híre, hogy tömegesen jelentkeznek olyanok, akik a klub tagjai sorába kérik felvételüket. A klub vezetősége már most megnyitotta hivatalos klubirodáját, amelyet ideiglenesen az aradi Hotel Central halljában helyezett el. Minden érdeklődő pontos felvilágosításokat nyer a klub irodájában, délelőtt fél tíztől déli tízenként óráig és délután háromtól öt óráig. A Hotel Central telefonján is hívható a klubiroda, amely úgy tagfelvételi, mint egyéb ügyekben felvilágosítással szolgál.

A hét folyamán, kedden—szerdán közszemlére kerül a klub készülő berendezésének egy része. A Lengyel Lőrinc butorgyár kirakatában több garnitúra mellett a Szabó Albert cég egy terített asztalt és csillárt mutat be és saját kirakatában is kiállítja az általa szállítandó berendezési és felszerelési cikkek egy részét, a Verboş-házban levő Kramer-féle tüzeltelenség kirakatában pedig a Verboş butorgyár helyez el néhány klubgarnitúrát, amelyeket az Ujságíró Klub megrendelésére készített.

Kirabolták a Banca Nationala egyik aradi főtisztviselőjének lakását

Villanyvilágítás mellett órákon át kutattak a lakásban — Titokzatos magas fiatalembert keres a rendőrség

Vakmerő betörést követtek el vasárnap a késő délutáni órákban Aradon. A Bulev. Regele Carol 47. szám alatti házban lakik Marza Traian, a Banca Nationala aradi fiókintézetének főtisztviselője, aki Marsieu Iustin dr. volt megyei prefektus veje. A fiatal házaspár már körülbelül két hete nyaralás céljából Sovatara utazott és a lakásban csak a cselédeány maradt. Vasárnap délután három órakor a leány elment hazulról. Amikor este 7 óra tájban visszatért, már az uccáról látta, hogy a lakást kivilágították. Minthogy gazdája még nem jelezte hazaérkezését, rosszat sejtve sietett fel az emeleten levő lakásba. Legnagyobb meglepetésére az előszobába vezető üvegeablakát, betörve és nyitva találta, a belső szobákban pedig minden villanykörte égett. A lakás teljesen fel volt forgatva, át volt kutatva, úgy szólván minden egyes butodarabot elmozdították. Ugylátszik a vakmerő látogatók pénz után kutattak, mert az összes fiókok, szekrények tárva-nyitva voltak, a bennük levő értéktárgyakat azonban nem bántották.

A betörők még a szolgálóleány szobáját sem kímélték, de onnan is csak az egyik szekrényben talált 400 lei készpénzt vitték el. A betörést azonnal jelentették a rendőrségnek, amely erélyes vizsgálatot indított a tettesek kézrekerítésére. A vizsgálat megállapította, hogy a betörők ugyszólván a legnagyobb nyugalommal végezték munkájukat és láthatólag

több órát töltöttek a lakásban. Ezt látszik alátámasztani, hogy pénz utáni keresésükben a legalaposabban megvizsgálták a lakás minden zugát. A vizsgálat megállapította, hogy a betörők benyomták az előszoba üvegeablakát, benyultak a résen és a zárban levő kulccsal belülről kinyitották a lakást. Milyen biztosak voltak a dolgukban, azt mi sem jellemzi jobban, minthogy villanyvilágítás mellett kutatták át a lakást. A vizsgálat egyelőre még konkrét eredményt nem mutatott fel, van azonban olyan momentum, amely következtetni enged a betörők kilétére.

A házbellek ugyanis vasárnap még a délelőtt folyamán egy feltűnő jól öltözött magas fiatalembert láttak, aki amikor a lépcsőházban elhaladtak mellette, úgy tett, mintha a névjegyzéket tanulmányozná. Ugyanazt a fiatalembert a délutáni órákban is látták,

azonban nem vetettek rá ügyet. A valószínűség mellett szól, hogy a betörő délelőtti helyszíni szemlét tartott és valamilyen módon megtudta, hogy a lakás egész délután üres lesz. Erre vall az a nyugalom is, amellyel tettét véghezvitte. A rendőrség most ezt a magas fiatalembert keresi. A betörés okozta anyagi kárt, a károsultak távolléte miatt, eddig még nem lehetett megállapítani. A vizsgálat a vakmerő betörés ügyében teljes erővel folyik.

Karriert csinált Londonban az aradmegyei származású Asbóth Oszkár mérnök

Új rendszerű repülőgépet talált fel a mérnök, akit Budapesten két évi börtönre ítélték

Budapestről jelenik: Feltűnésikeltő hír érkezett ma Budapestre. A hír egy volt budapesti magyar mérnök karrierjéről szól és annál nagyobb feltűnést keltett, miután a mérnök Endresz György, a tragikus véget ért óceánrepülő, valamint a sajáttalálmányu légszaváros autó ügyeiből kifolyólag néhány évvel ezelőtt hatalmas botrány középpontjában állott. A hírek aradi szempontból külön érdekességet ad, hogy a most nagy karriert beutott mérnök — aradmegyei származású.

Asbóth Oszkár a háboru alatt hadigépek berepülésével foglalkozott, a háboru után pedig találmányaival kísérletezett. Többek között új rendszerű helikopter-repülőgépet konstruált, amelynek lényege az volt, hogy a gépnek nincsen szárnya, hanem a repülőgép orrán és tetején működő légszavár viszi. A második érdekes találmány volt a légszavarral hajtott autó, amelyet a kistrákosí mezőn próbáltak ki. Egy ilyen próbautó alkalmával három szerelő a géppel együtt felborult és kettő szörnyethalt.

A halálos szerencsétlenség következmé-

Tíz százalékkal olcsóbb lesz a tankönyv

Az őszi iskolaszemponra készülő szülők és könyvkereskedők körében egyaránt nagy feltűnést keltett Anghelescu közoktatásiügyi miniszter rendelete, amely szeptember 1-én lép életbe. A rendelet értelmében a könyvkereskedők kötelesek tíz százalékkal olcsóbban adni a tankönyveket. További tíz százalékot pedig a könyv árából a kereskedők kötelesek egy alap részére félretenni, amelyből a jövőben a szegény gyermekek iskolakönyveit fogják fedezni. A rendelet értelmében a kereskedők az eddigi 35 százalékos helyett a jövőben mindössze 25 százalékos keresnek az iskolakönyveken.

nye az lett, hogy az aradmegyei származású mérnök ellen bünvádi eljárás indult meg, gondatlanságból okozott emberölés címén és a budapesti törvényszék Asbóth Oszkárt bűnösnek mondta ki s két évi börtönre ítélte.

Amerika és Japán demarsban tiltakoznak a szovjet kommunista aknamunkája ellen

— A Komintern kongresszusán derült ki a propaganda nagysága —

Washingtonból jelentik: Napok óta óriási feltűnést keltett az amerikai közvéleményben a sajtónak az a leleplezése, amely a moszkvai harmadik internacionale kongresszusának az amerikai problémával foglalkozó részét ismerteti. A „New-York Herald” cikksorozata nyomán Roosevelt elnök utasítást adott William Bullinnak, a moszkvai követnek, hogy kísérje figyelemmel a Komintern kongresszusát. A kongresszuson ugyanis az amerikai delegátusok arról számoltak be, hogy az Egyesült-Államok területén egyre fokozódik a harmadik internacionale alapján álló munkások tábora és hogy a középosztálynak találmányos rétege is csatlakozott a kommunista mozgalomhoz.

A számadatokkal alátámasztott jelentés óriási feltűnést keltett Amerikában és miután az Egyesült-Államok a Szovjetvel való diplomáciai kapcsolatot felvételét ahhoz fűzte, hogy a Szovjetunio kormánya nem folytat kommunista propagandát az Egyesült-Államok területén, a moszkvai követ jelentését erélyes hangú jegyzék követte, amelynek tartalma világosra fejtette a feltűnést keltett.

Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel várják a Szovjet választát az amerikai jegyzékre.

A feltaláló, aki folyton hangoztatta, hogy nem oka a szerencsétlenségnek, fellebbezett az ítélet ellen. Asbóth nemsokára újból bíróság elé került: Endresz György, a szintén aradmegyei származású, tragikus véget ért óceánrepülő lezuhanása alkalmával nyilatkozatot adott a lapoknak és fejtegette a szerencsétlenség valószínű okait. A nyilatkozat egyes kitételei miatt a műegyetemi sportrepülő rágalmazásért jelentették fel a mérnököt, akit a bíróság 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ez ellen is fellebbezést jelentett be a mérnök aki — még mielőtt jogerős döntés lehetett volna az egyes perekben — egy napon végleg elhagyta Magyarországot és Londonba utazott.

Az angol fővárosban folytatta kísérletezéseit találmányai tökéletesítésére és ugylátszik munkája teljes mértékben sikerült is. Az Angliából érkezett hírek csak annyit tudtak Asbóthról, hogy a helikopter-repülőgépen dolgozik tovább. Munkáját most befejezte és a Londonból érkező hírek arról számolnak be, hogy Anglia leghíresebb repülőgépgyára, a Blackburn-cég hatalmas összegért megvásárolta a helikopter-gépet és már hozzá is fogott a készülékek gyártásához.

Asbóth jelenleg — a londoni jelentés szerint — Portugáliában tartózkodik és a közeljövőben tér vissza Angliába.

Az amerikai kormánynak a Szovjethez intézett jegyzéke a londoni sajtóban élénk visszhangot keltett. A lapok megállapították, hogy az amerikai jegyzéknek majdnem demars jellege van. Az Egyesült-Államok kormánya erélyesen tiltakozik a Komintern aknamunkája ellen. A „Times” szerint — habár a jegyzék nem érinti a diplomáciai kapcsolatok kényes alapokon nyugvó problémáit — mégis a jegyzék hangjából ítélve, komoly lehetősége van annak, hogy rövid időn belül teljesen megszakad a diplomáciai összeköttetés Amerika és a Szovjet között. A Havas-iroda jelentése szerint francia körökben nem keltett meglepetést az amerikai jegyzék hangja és nem hisznek abban, hogy a Komintern ülésén elhangzottak miatt a diplomáciai összeköttetés megszakítására kerülne sor. Moszkvában egyelőre csak annyit mondanak, hogy Litvinov külügyi népbiztos Marienbadban nyaral és kivülsenki nem illetékes, hogy ehhez a problémához hozzá szóljon.

Tokioból jelentik: Japán diplomata körökből származó hírek szerint a japán kormány is tiltakozó jegyzéket nyújt át a szovjet kormánynak a Komintern ülésein elhangzott beszédek miatt, amelyek veszélyeztetik az idegen államok belső békéjét.

Dr. GOLDSCHMIDT LIPÓT:

„Vannak fegyvereink a gyermekparalízis ellen!”

A kitűnő aradi gyermek-spectálista a gyermekbénulást fertőzések ismeretlen okairól, a járvány terjedéséről, gyógyításáról és megelőzéséről

Valamennyien átestünk egyszer a veszedelmes gyermekbénulásra

A gyermekparalízis réme — amint több cikkében jelezte már az Aradi Közlöny — újra felütötte fejét Aradon. Szerencsére eddig szörványos esetek fordultak csupán elő, de nemcsak aktuálisnak, hanem

praktikusnak is tartottuk, hogy a veszedelmes kór ügyében elsőrangú gyermekbetegség-specialistához forduljunk szakszerű felvilágosításokért: mit kell tudnunk a gyermekparalízisről, hogy sikerrel védekezhessék ellene minden aradi szülő?

Felkérésünkre dr. Goldschmidt Lipót, a kitűnő aradi gyermekgyógyász-specialista a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Mindenekelőtt kijelentem, hogy *semmiféle aggodalomra nincsen ok* — mondotta Goldschmidt dr. — egy-két előfordult eset még nem járvány. A félelem egyébként is csak az idegrendszert gyöngíti, megbontja a lélek és test harmóniáját, fokozza a betegségre való hajlamot, tehát *ne féljünk, aggodalomra nincsen ok*.

Mi a gyermekparalízis?

— Ami magát a betegséget illeti — folytatta érdekes nyilatkozatát — kétségkívül fertőző betegség:

kórokozója egy mikroszkópon is láthatatlan kicsinyesü bacillus, az u. n. „ultravírus”.

Száz éve, hogy egy Medin nevű svéd orvos megtette az első észleléseit róla s azóta már sok, egyéb tényező felismerésével közelíthették meg a kutatók a betegség lényegét. Eszerint a kórokozó legelőször a központi idegrendszert támadja meg, főleg a gerincvelőt, ami az izomszövetekhez vezető idegek bénulását idézi elő. Ez azonban — ma már bátran állíthatjuk — nem következik be vagy nem állandósul minden egyes esetben. Sokszor nyomtalanul visszajelődik, mint azt személyes tapasztalataim alapján is megállapíthattam.

A betegség terjedéséről

— A betegség terjedését illetőleg, sajnos, több negatívumot, mint tényét ismerünk. A baj a legritkább esetekben terjed az egymás közvetlen közelében élő családtagok között:

alig van rá eset, hogy az egyik családtag megbetegedését a másiké is követné.

Terjedése városokban inkább sugár irányában történik, általánosságban a nagy közlekedési utvonalak mentén, különösképpen pedig a nagy közlekedési góczokon, amelyek között az összefüggés valamely módon — főleg a víz útján — mindig kimutatható. Közrejátszanak ezenfelül az u. n. „bacillusgazdák”, tehát azok az egyének is, akik a kórokozó csíráit magukban hordják és terjesztik, anélkül, hogy maguk megbetegednének vagy a bénulást tünetig eljutnának. A bénulás nélküli formáját a betegségnek hívjuk „abortív”-eseteknek.

— Hogyan jut a szervezetbe a fertőző anyag? — tettük fel a mindenkit érdeklő kérdést.

— Az eddigi megállapítások szerint az orron, gégén át legelsősorban, de történhetik a bélrendszeren keresztül is fertőzés. Megfigyelték ugyanis, hogy a Heine—Medin-féle gyermekbénulás

járványszerűen a nyár vége és az őszi kezdete idején jelentkezik, tehát azokban a hetekben, amikor a gyomor és a bélrendszer megbetegedése a leggyakoribbak.

A baj egyébként a leggyakrabban az első gyermekkorban (1—6 év) jelenkezik, ritkábban később, bár az sincs kizárva, hogy felnőtteket meg ne támadjon. Ezek a legsúlyosabb esetek. Tulajdonképpen a gyermekparalízison

— abortív formában — csaknem valamennyien átestünk: hozzávetőleges számítások szerint a városi lakosságnak 90, a vidékinek pedig legalább 50 százaléka a felnőtt korig. Ebből a tényből származik a kezelésnek, illetve a megelőzés megelőzésének egyik leghatásosabb módja.

— A szérum, mellyel a gyermekbénulási eseteket kezeljük, *rekonvalescens szérum*, azaz olyan egyének véréből előállított szérum, akik szerencsésen átestek a bajon. Ujabbban szép eredményeket érnek el a „Petit”-szérummal is, amit egyformán állít elő a párisi Pasteur-, és a bucuresti-i Cantacuzino-intézet. Mindez a már megtörtént fertőzés terápiájára vonatkozik. Ami a megelőzés szempontjából kecséget eredményel, az azon a megfontoláson alapul, hogy

a gyermek szülőinek véréből kapjon preventív injekciót, mert hiszen a szülők valószínűleg már előbb átestek abortív formában a fertőzésen.

tehát vérök ellenanyagot tartalmaz a betegség ellen. A szülő-vér injekció a német Mere érdeme. Négy évvel ezelőtt, amidőn Aradon valóban komoly arányokban lépett fel a gyermekbénulás, számos esetben adtunk ilyen védőoltást, míg legutóbb Szegeden a hivatalos közegészségügyi hatóságok alkalmazták sikerrel. Legujabban Ameriká-

Háromévi börtönre ítélték egy aradi rablótámadás tettesét

Eles összezapás a vád és védelem között a rendőrségi eljárás körül

Az aradi törvényszék szüneti tanácsa ma tárgyalta annak a rablótámadásnak ügyét, amelyet ez év márciusában követte el Pilát Antal aradi kereskedő lakásán. Mint emlékeztetes, két egyén megjelent a lakásban, a kereskedő távollétében és az alkalmazásában álló Gombosné nevű idősebb asszonynak egy levelet adtak át Pilát részére. Amikor Gombosné egy pillanatra megfordult, hogy a levelet eltegye, az egyik ráugrott, a földre teperte, majd, hogy kiáltani ne tudjon, kezét a szájába erőszakolta. Gombosné teljes erejéből védekezett, megharapta támadója kezét, majd segítségért sikoltott, mire a támadók megszöktek. A rablótámadás egyik tettesét: Don Gheorghe munkanélküli rézöntő személyében sikerült elfogni, míg társa, Militz István nyomtalanul eltűnt. Az ügyből kifolyólag letartóztatták még Gusti Józsefet is, akit orgazdasággal vádoltak. Donról ugyanis kiderült, hogy a város területén egész sereg lopást követett el és a lopott holmi egy részét — a vád szerint — Gustinak adta el.

Don mindent tagadott és kijelentette, hogy Militstól kapta a lopott holmikat, amelyeknek eredetét akkor nem ismerte. Tagadta azt is, hogy Gombosné megtámadta volna és kijelentette, hogy azt is Militz követte el. Militz és Don ügyét egyébként a védelem és vád megállapodásával szétjelosztották, miután hír szerint Militz külföldre szökött. Don pedig minden bűnösséget megszökött társára igyekezett hárítani. A tanúkihallgatások során azonban Gombosné rávallott Donra, akiben felismerte támadóját, sőt kijelentette, hogy Don két fogát is kiütötte a rablótámadás alkalmával. A tanúk kihallgatása után Gitta Augustin helyettes főügyész mondotta el vádbeszédét és szigorú büntetést kért, rablás kísérletével és lopások elkövetésével vádolva meg Dont. A védőügyvéd kérte, hogy a tárgyalást halasszák el addig, amíg Militset el nem hozzák. Kijelentette, hogy a tárgyalás folyamán látta, hogy minden bünt Donra akarnak hárítani és ezért most már szükségesnek látja a tárgyalás

Szombaton, augusztus 31-én este

nyit teljesen átalakítva, pazar kivételben, új székekkel, dohányszóval és ragyogó műsorral

a TERÉZKÖRUTI SZINPAD

Konferál: Békeffi László.

Főszerepeket játszó: Vaszary Piroska, Salamon Béla, Rajna Alice, Nagykovácsi Ilona, Sass Oly, Bodo Ica, Gárdonyi, Kőváry, Komlós, Deti, László Miklós, Vadnai Éva, Philippi Irén, Donáth Agi, Haraszi Eta, Tatai Ilona, Mihályi Ernő, Berozy Géza és Fenyő Arpád. Rendező: Kőváry Gyula. Zenei vezető: Erdélyi Patat Leo.

Olcso helyárak! — Vasár- és ünnepnap délutáni előadások.

ban kísérleteznek a skarlát- és diftéria-elleni védőoltások mintájára a gyermekparalízis megelőzésével, egy u. n. *Vaccina-val* (oltóanyag) útján. Ez ma még nincsen a megvalósulás stádiumában, de minden remény megvan rá, hogy a kísérlet sikerülni fog és akkor a veszélyeztetett tömegek beoltásával teljesen letörhetjük ezt az annyira alátomos és rut járványt.

„Nem kell mindjárt rémeket látni”

— Mindenesetre amíg egy százszázalékos védekezés nem áll rendelkezésünkre, addig is megvannak a kellő fegyvereink, hogy nyugalommal felvehessük a harcot a betegség ellen.

A nagyközönség ebben a küzdelemben csak azzal lehet segítségünkre, ha megőrzi nyugalmát, kerüli az éjszakai, ok nélküli riadalmat, pánikot, nem lát rémeket minden hírben és bizonyos, amúgy is szükséges óvintézkedéseket megtesz, amilyen: a táplálószeres, főleg azonban az ivóviznek az ellenőrzése, azonkívül a túlnagy csoportok, tömegek kerülése.

— Bucsuzásul megemlítem — fejezte be nyilatkozatát Goldschmidt dr. — hogy a világ egyik legnagyobb koponyáinak egyike: Roosevelt is kis-kori gyermekbénulásban szenvedett, mégis: Amerika talán nem volna ott, ahol van ma, ha ez az ember nem került volna az élére..

Paál János.

elhalasztását. Sokkal jobb, ha védenca vizsgálati fogságban marad, mintsem ártatlanul ítélik el. Az elnök felszólítására a védő folytatja beszédét és kijelenti, hogy Donból a rendőrségen veréssel kényszerítették ki a belismerő vallomást.

— Ismerjük a rendőrségi módszereket, huszonöt pozon, verés és egyebek — jelentette ki a védő.

Kérte Don felmentését bizonyítékok hiányában az ellene emelt vád alól. Gitta Augustin replikájában kijelentette, hogy hozzájárulna a tárgyalás elnapolásához, ha a legcsekélyebb reményét is látná annak, hogy Militset elő lehessen keríteni. De tudomása szerint Militz külföldre szökött és így nem volna értelme az elhalasztásnak. Tiltakozott a védő ama kijelentése ellen, amely a rendőrségre vonatkozik.

— Nem tudom, honnan veszi a védő azt a merészséget, hogy bizonyítékok nélkül ívet állítson a rendőrségről. Kérem elnök urat, utasítsa rendre kijelentéséért a védőt — mondotta a főügyész helyettes.

A védő: Kérem, nagyon jól tudjuk, hogy ez nemcsak az aradi rendőrségre vonatkozik, vernek Aradon, Oradeán, Bucurestiben és mindenütt, ahol rendőrség működik a világon..

Eles vita keletkezik a vád és védelem között, amelynek dr. Costa elnök vetett véget. Rövid tanácskozás után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben bűnösnek mondotta ki Dont, akit három évi börtönre ítélt. Gustit azonban bizonyítékok hiányában felmentette.

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, miltesseres arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban, Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

„SZEBB ARADOT!”

Cotioiu dr.: Minden héten legalább egy „nagyakaritást”!

Levélbelt tanácsokkal és névtelen feljelentésekkel halmozzák el az új városvezetőt — Cotioiu Romulus dr. újabb felhívása Aradváros lakosságához —

A város polgársága a jelek szerint honorálja azt az új, fiatalos szellemet, amelyet az átmeneti bizottság nemrégiben kinevezett elnöke, Cotioiu Romulus dr. kíván a város vezetőségébe bevinni és

tanácsadó levelek özönével halmozza el a polgármesteri hivatalt.

Ezekről a levelekről, valamint az átmeneti bizottsági elnök közeli terveiről beszélgetést folytattunk Cotioiu Romulus dr.-ral, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Valóban két nap óta számos névtelen levél érkezett a városházára. Ezek egy részében panaszokat közölnek velem, más részében tanácsokkal szolgálnak, míg

számos levél névtelen feljelentéseket tartalmaz egyes személyek ellen.

Tekintettel arra, hogy ezeknek a leveleknek nagyrésze közóhajoknak ad kifejezést, az a nézetem, hogy mindezekre az írásokra a város vezetőségének válaszolnia kell.

Egyetlen egy levelet sem akarok válasz nélkül hagyni. Ennek azonban első feltétele az, hogy a levélírók közöljék nevüket és címüket, mert különben nem kézbesíthetjük részükre a választ.

Névtelen feljelentéseket pedig természetesen egyáltalán nem vehetünk figyelembe. Abban az esetben, ha valamelyik érdekcsoport — például egy ucca lakossága — intéz levelet hozzám, akkor kérem, hogy jelöljenek meg valakit, akinek címére a választ elküldhetjük. Levelet kaptam például a Delavrancea-ucca háztulajdonosaitól és lakóitól. Ezeknek most a sajtó útján adom meg a választ. Közlöm, hogy a csatornázás tekintetében a kezdeményező lépéseket megtettük, még csak bizonyos formások vannak hátra, melyeknek keresztülvitele után a csatornázás munkálatai ténylegesen kezdetüket veszik.

— Szombatról vasárnapra virradó éjszaka — mint ismeretes — általános nagyakaritást eszközöltünk a városban.

Ez a kísérlet bevált és ezért úgy döntötünk, hogy a jövőben hetenként egyszer

megismételjük ezt az éjszakai nagyakaritást.

Reméljük, hogy ily módon sikerül a köztisztaság fokozását elérnünk. A virággyakból ki- gyomláljuk a dudvákat és általában arra törek- szünk, hogy „szébb Aradot” teremtsünk.

— Közvetlenül közeli programomhoz tar- tozik, hogy kedden és az ezt követő napokon a városvezetőség több tagjával együtt

látogatást teszünk a külvárosokban,

a helyszínen tanulmányozom a panaszokat és sérelmeket és azokat a lehetőségekhez mérten orvosolom. A legégetőbb bajokon azonnal aka-

Socor Emil nem hajlandó vallomást tenni a bucuresti-i rendőrprefektúra palotájának építése ügyében elrendelt vizsgálatban, amíg fel nem függesztik Marinescu rendőrprefektust

Stefanescu vezérfelügyelő beidézte a Zorile című lap főszerkesztőjét, aki feltűnéstkeltő levélben válaszolt az idézésre

Bucurestiből jelentik: Socor Emil ismert bucuresti-i publicista, a Zorile című lap főszerkesztője hetek óta éles kampányt folytat *Marinescu* Gavril bucuresti-i rendőrprefektus ellen, akit azzal vádol, hogy a rendőrprefektúra új palotájának építése körül súlyos szabálytalanságokat követett el. A támadásokra a belügyminisztérium vizsgálatot rendelt el az ügyben és *Stefanescu* belügyi vezérfelügyelőt bizta meg a vizsgálat levezetésével. A vezérfelügyelő napok óta folytatja munkáját és szombatra beidézte Socor Emilt is, hogy rendelkezésére bocsássa a birtokában levő adatokat. *Socor* nem jelent meg az idézésre, hanem feltűnéstkeltő levélben közölte, hogy nem hajlandó vallomást tenni, mindaddig, amíg — *Marinescu* rendőrprefektust fel nem függesztik állásából.

Az ismert fővárosi publicista levelében, amelyet a Zorile mai számának első oldalán közöl, kijelenti, hogy a vizsgálat megkezdése előtt a belügyminiszternek fel kellett volna függesztenie állásából a rendőrprefektust, mint azt megteszik kisebballású köztisztviselők esetében, amikor vizsgálatot vezetnek ellenük. Miután a felfüggesztés nem történt meg, nem lehet bizalma a vizsgálatban sem. Kijelenti, hogy akták, nyilatkozatok egész tömegével rendelkezik, olyan emberektől, akiket nem szolgáltat ki, amikor *Marinescu* rendőrprefektus még állásban van. Az egyetlen mód tehát arra, hogy lehetővé tegyék neki az iratok és bizonyítékok átadását: *Marinescu* prefektus felfüggesztése. A továbbiakban elismétli a vádak és megjelöl egyes személyeket, akiknek kihallgatása érdekes dokumentumokat produkálhat.

Nagyarányu áthelyezések és kicserélések történnek a közhivatalnoki karban

Bucuresti-i lap feltűnéstkeltő cikke — Távozik Marinescu bucuresti-i rendőrprefektus — Áthelyezések a rendőrségen — Revízió alá veszik az ország fogházigazgatóinak helyzetét

Bucurestiből jelentik: Feltűnéstkeltő cikkben jelenti be a Zorile című lap, hogy a közhivatalnoki karban nagyarányu áthelyezések és kicserélések lesznek. A lap szerint a kormány radikális eszközökkel kíván rendet teremteni minden közhivatalnál és ennek érdekében szeptember első napjaiban nagyarányu áthelyezéseket rendel el. A Zorile kijelenti, hogy első sorban *Marinescu* Gavril bucuresti-i rendőrprefektus távozik helyéről, azonkívül a fővárosban nagyobbarányu áthelyezések és nyugdíjazások lesznek a rendőrségnél és sziguran- cánál. Nyugdíjazák *Vranceanu* alinspektort is, azonkívül teljesen átszervezik az informá- ciós és erkölcsrendészeti osztályt. Az ország területén több rendőrség vezetőjét kicserélik és most tanulmányozzák annak lehetőségét, hogy a szigorubb ellenőrzés keresztülvételére mozgóbrigádok létesítsenek, amely meglepés- szerűen kiszáll egy-egy városban és felülviz- gálja a rendőrségek működését.

Hasonló rendszabályok készülnek az igaz- ságyügyminisztériumnál is. Így elsősorban ki- cserélik az ilfovi törvényszék egész ügyész- ségét, azonkívül változások történnek az egyes vizsgálóbírói hivatalokban is. *Revízió* alá ve- szik az ország összes fogházigazgatóinak hely- zetét és reorganizálják a fogházakban levő őrségeket. A fogházor-iskolákat megnagyob- bitják, hogy nagyobb számu, képesítéssel ren- delkező fogházórt helyezzenek el az ország különböző börtöneiben. A cél: sürgősen kicse- rélni a vidéki börtönökben a képesítéssel nem rendelkező fogházórokat. Az átszervezés mun- kája a pénzügyminisztériumnál is kezdetét ve- szí és főként a Banca Nationalánál lesznek át- helyezések és tisztviselői kicserélések. Az ösz- szes minisztériumokban — fejezi be a lap fel- tűnéstkeltő cikkét — most folynak az előké- születek az átszervezés ügyében és már szept- ember első napjaiban nyilvánosságra kerülnek a kormány által elhatározott rendszabályok.

runk segíteni. Ezek közé tartozik a külvárosi uccák megjavítása, kavicsozása, amire vonat- kozóan a helyszíni szemle után azonnal kiadom a szükséges rendelkezéseket. Remélem, hogy rövid időn belül sikerül a külvárosok száma- színté már tradicionális sérelmét orvosolni.

— A közönség által benyújtott panaszokra visszatérve, még arra kell kérnem a város la- kosságát, hogy

leveleit az állam nyelvén intézze hozzám és azokat lássa el a szükséges okmánybé- lyekkel,

mert felülbélyegezetlen írásokat a törvény ren- delkezéseinek értelmében nem fogadhatunk el és nem iktathatunk.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 órákor Este 9 1/4 órákor
A Franz Schubert örökszép melódiáiból készült

Bimbó fakadás

(Egy a kislány)
filmben esodásan énekel Richard Tauber.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

PAGANINI,

az „ördöghegedüs” szerelmi kalandjai
Pelrovich Ivan, Eiiiza Illiard.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Pat és Patachon

németül beszélő legújabb filmje mint zeneszerzők.
Falrengető kacagás az egész előadás alatt.
Jön: A nagyherceg szerelme (Willy Fritsch.)
Aladutáns (Wohlbrück, Kowa, Kampers)
Ordonnance (Repriz.)

HIREK

Mérsékelt égöv

Irtá: KARINTHY FRIGYES

Hála Istennek már megint meleg van. Lehet kicsit lihegni.

Azért hála Istennek, mert tegnapelőtt hangosan vacogtam a gödi állomáson.

Nagyszerű dolog ez, amiből mi kivesszük a részünket itt az Alföld partján.

Tessék csak kicsit számolni!

A testünk hőmérséklete harminchétfok, se több se kevesebb. Most ezzel a harminchétfokkal a következő csekélységben veszünk részt.

Télen átlagban minusz tizenöt-husz.

Nyáron átlagban plusz harminc, harmincöt.

De Kecskeméten pár évvel ezelőtt saját szememmel láttam harmincegy fokot a nulla alatt és az idén mindenki emlékszik a kedves kis harminc fokos melegre, júliusban.

A különbség mindössze hetven fok, kereken.

Ennek a csekély kis hőmérsékleti ingadozásnak vagyunk kitéve, mi boldog európaiak.

Emlékszem, egyszer a bank tizennyolcat ütött egymásután. Dermedten álltuk körül az asztalt boldogtalan poenhösök egy hangot nem lehetett többé hallani, torkunkon akadt a szó, már csak az utolsó aprópénzek folytak az asztalon.

Ebben a halálos csődben szólalt meg Palásthy siri hangon, mint a végzet:

— És ezt nevezik szerencsejátéknak...?!

Vele együtt sóhajtok fel, miközben néhány napon belül hol a víz szakad rólam meztelenül is, hol a lábujjam fagy le a duplatalpú cipőben.

— És ezt nevezik mérsékelt égövnek...?!

— ESŐS, MELEG IDŐ. Több helyen eső és zivatar. Főleg nyugaton élénkebb szél. A hőmérséklet alakulása bizonytalan.

— **Öfelsége eforial nyaralása.** Bucurestiből jelentik: A „Tempo“ hosszabb cikkben számol be Carol király eforial üdüléséről. Az uralkodót szükkörű kíséret veszi körül és a királyi villa rendezése is a lehető legegyszerűbb. Az állomáson külön kocsiban telefon- és táviróállomás van felszerelve. Öfelsége ugyanolyan módon él, mint a fővárosban. Hét óraker reggelizik, majd munkához lát és órákon keresztül dolgozik. A napokban nagy örömet okozott a királynak, hogy Mihai nagyvajda Firenzéből telefonon hívta fel. A vacsorát angol tradíciók szerint tartják meg és a megjelentek estélyi ruhát öltenek.

— **Meghalt Edison fia.** New-Yorkból jelentik: Tegnap két közéleti kiválóság hunyt el váratlanul. Az egyik halott Willys John ismert autógyáros, aki egy időben Lengyelországban teljesített követi szolgálatot, a másik pedig Thomas Edison, az ismert feltaláló fia. Mindketten szivvroham következtében hunytak el.

— **Véres harc a cionisták között.** Varsóból jelentik: Amint Vilnából jelentik, a város zsidó lakossága tegnap választotta meg a hécsi cionista kongresszusra kiküldendő delegátusait, amelynek során véres összetűzésre került sor a revizionisták a Jabotizsky-pártiak és a halucok között. Mire a kárhatalom riadószünetbe beavatkozott a küzdelemben, 20 súlyosan sérült ember maradt a helyszínen. A rendőrség 16 halucot letartóztatott, mert ezekről kiderült, hogy a véres összetűzés kezdeményezői voltak.

— **Nem bírja az állam a repülőgép-szerencsétlenségek miatti nagy kártérítéseket.** Bucurestiből jelentik: A „Lupta“ úgy véli, hogy az állam már nincs abban a helyzetben, hogy az utóbbi idők sűrű repülőgép-szerencsétlenségei következtében előállott kártérítési kötelezettségeinek eleget tegyen. A holtak családtagjainak adandó kártérítés, minden egyes szerencsétlenségénél 1 millió leibe került az államnak. Most keresik a módját a kártérítési összegek csökkentésének, vagy megkísérlik átváltoztatni a kártérítési összeget életfogytiglani nyugdíjjá.

— **Letette az esküt Müller Vendel dr., a városi interimár-bizottság új tagja.** Müller Vendel dr., a városi átmeneti-bizottság új tagja ma délután Groza Ioan dr. prefektus előtt letette az esküt. Az átmeneti-bizottság tagjai közül még Vigyázó Lászlónak kell esküt tennie, ő azonban még nem érkezett haza Bucurestiből. A bizottság alelnöki állásának betöltéséről egyelőre még nem történt döntés. Cotioiu Romulus dr. az alelnöki teendők elvégzésével újabb két napra Tatu Ioan bízta meg.

— **A kalocsai érsekség megnyerte 14 millió aranykoronás pörét a jugoszláv állam ellen.** Kalocsáról jelentik: Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek a háború befejezése után pert indított a jugoszláv állam ellen a Bács község melletti uradalmak kisajátítása miatt. Tizenöt éve folyt a pör a magyar—jugoszláv vegyes döntőbírótság előtt és vasárnap annak a híre érkezett, hogy a bíróság meghozta volna ítéletét, amely szerint a kalocsai érsekség megnyerte pörét, a vegyes döntőbírótság 14 millió aranykorona megfizetésére kötelezte a jugoszláv államot.

— **Elhunyt Munteanu Victor aradi behaltási pénzügyigazgató édesanyja.** Mély gyász sújtotta Munteanu Victor aradi behaltási pénzügyigazgatót. Édesanyja, özv. Munteanu Ioanné, aki Timisoaran élt, 70 éves korában váratlanul elhunyt. A pénzügyigazgató édesanyja elhunytáról ma kapott távirati értesítést és azonnal intézkedett, hogy édesanyja holttestét Lipovara szállítsák. Özvegy Munteanu Ioannét kedden d. u. 5 óraker helyezik örök nyugalomra Lipovan, az ottani családi sírboltban, a község lakosságának általános részvéte mellett. Munteanu Victor pénzügyigazgató iránt az őt ért súlyos csapás alkalmából városszerte őszinte részvét nyilvánul meg.

Rádió a mellényzsebben

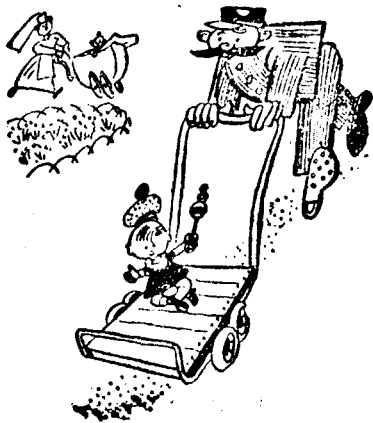
Londonból jelentik: Szerdán délelőtt nyílt meg az Olympia kiállítást csarnokban a Rádiolympia néven ismert évenként megismétlődő rádiókiállítás és vásár, amely az angol főváros üzleti életének egyik legjelentősebb eseménye. A vásár iránt már az első nap igen nagy az érdeklődés. A kiállításon felvonult az egész angol rádióipar összesen kétszáz kiállítóval. Sok jelentős újítás számol be a rádióipar fejlődéséről. Nagy feltűnést keltett a látogatók között egy teljesen újszerű kapcsolású rádiókészülék, amely gombnyomásra önműködően és teljes pontossággal kapcsol bármely rádióállomást. Sok csodálójra akadt egy másik újdonságnak is, amely egy cigarettatárcába szerelt rádiókészülékből áll. A miniatűr kis rádió pompásan működik és aránylag olcsó áron beszerezhető már. A sokat várakozó emberek különös hasznát vehetik. Ha megúnják a sok várakozást, csak elő kell venniük cigarettatárcájukat, megnyomni egy gombot s már is rágyújthatnak egy unaloműző — jazznótára.

— **Bajonettel leszurtak egy bucuresti-i diákol.** Bucurestiből jelentik: Cernautiban tegnap éjjel ismert bűnözők két társasága a korcsmában összeverekedett, majd késsel támadtak egymásra. A rendőrség megérkezésekor a verekedők megszöktek, de négy súlyos sebesülést hagytak hátra, akiket kórházba szállítottak. — Ugyanezen az éjjel egy diákol bajonettel leszurtak és életveszélyesen megsebesítették.

— **Visszament a fegyházba a megszökött aiudi legyenc.** Targu-Muresről jelentik: Az aiudi fegyháznak is van egy Coroiu-ügye. Az ardeali Coroiu, Nagy Béla, székely földművessel azonos, akit egy északai rablótámadásért hosszú esztendőkre ítélték. Nagy Béla 5 évet kitöltött büntetéséből és ezalatt jó magaviseletével tüntette ki magát. Megtanulta a takácsmesterséget és többször vitték ki külső munkálatokra is. Egy ilyen alkalommal megszökött örei közül és az ország csendőrsége hetek óta kutatott utána. Azóta hol itt, hol ott bukkant föl róla hír, a szökevény több faluba is betért, hol egy vacsorára, hol egy ebédre, legutóbb egy esküvőn is részt vett. A szökevény többhetes önkéntes „szabadság“ után most autótaxin megérkezett Aiudra, kiízigte a soffort, azután jelentkezett a fegyház igazgatóságánál.

— **Dr. Fischer Ilona v. gyermekklinikai tanársegéd** külföldi tanulmányjáról hazaérkezett, ismét rendel: Str. V. Goldis 7. — Telefon: 173.

Praktikus

A hordár sétálni viszi a flacskáját.

Özv. Pellegrini Mihályné elegáns új cukorkaüzlete megnyílt,

ahol válogatott finom friss áru áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, Arad. Str. Duca (Buour) 12. alatt. 4518

Bensőséges ünnepség Frint Lajos aradi evangélikus püspök tiszteletére

Vasárnap ünnepelte az aradi evangélikus egyház; nagyrabecsült ősz püspökének, Frint Lajosnak névnapját. Istentisztelet után az ünnep-
lők küldöttsége felvonult a lelkeszi hivatalba; presbiterek, a nőegylet tagjai és néhány vendég, körülbelül ötvenen.

Az aradi nőegylet nevében Nagy Imréné báró Bedeusz Zelma elnöknő gyönyörű beszédben méltatta Frint Lajos püspök hervadhatatlan érdemeit, Kneffel Lajos másodfelügyelőt is felköszöntötte és mindegyiknek pompás rózsacsokrot nyújtott át.

Az ősz Frint püspök meghatva válaszolt az elnöknőnek és ő is felköszöntötte Kneffel Lajost hű munkatársát, aki meleg szavakkal köszönte a megtiszteltetést.

Ezután a püspöki rezidenciába vonult a társaság, ahol jégbehűtött sörrel és friss süteményekkel vendégtelték meg az ünneplőket.

Kellemes benyomást keltett dr. Wild Endre főtitkár megjelenése, aki a Minorita-rendház nevében gratulált a testvéri szeretet és vallási türelmességet élete példájával igazoló ősz lelkipásztornak.

Frint püspök megkapó beszédben köszönte meg dr. Wild Endrének a figyelmet. Déli egy óra tájban hagyta el a vendégsereg az egyházfő barsátságos hajlékát.

Két aradi urileány

lett győztese a lipovai népiünnepély szépségversenyének

A baile-lipovai népiünnepély az elmúlt vasárnap a szezon legjobban sikerült multságának bizonyult. A szórakoztató játékok, tombola-sátrak több száz főnyi közönséget vonzottak. Sok aradi kiránduló vett részt a népiünnepélyen a lipovai előkelőségeken kívül. A népiünnepély fénypontja a szépségverseny volt, melynek győzteseit: Bergmann Erzsikét (Arad) első díjjal, Erényi Mancikát (Aiud) második díjjal és Mutiu Ili (Arad) harmadik díjjal tüntették ki a sok szép aradi és lipovai leány közül. A verseny nyertesei szép emléktárgyakat kaptak az ünnepély rendezőségétől. Ezután tánc következett, mely a hajnali órákig tartott.

Popa fűrdőigazgató sok agilitással és figyelemmel szórakoztatta a vendégeket. Az oradeai 85-ös zenekarnak nagy szerepe volt a jó hangulat emelésében, amennyiben kitűnő talp alá való muzsikát szolgáltatott. A konyha és a jó bor Szönyi vendéglős érdeme volt, aki fáradhatatlan buzgalommal forgott vendégei között.

— **Adóárverések tömege Aradon.** Az aradi pénzügyigazgatóság közgei újból erélyesebben kezdik meg az adóbehajtást. Az elsőkerületi adóhivatal e hó végéig naponta 50 árverést tart, szeptember 1—15-ig pedig naponta 100 árverést tűzött ki.

— **Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejnyomás, fülzugás, szédülés és lehagoltság esetén a természetes „Ferenc József“ keserűviz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendezi, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféregűzőkuráknál is igen jó eredménnyel alkalmazza.**

— **Rejtélyes gyilkosság a bajor—tiroli határon.** Bécsből jelentik: A bajor—tiroli határon hétfőn hajnalban egy megkötözött férfi holttestét találták. A Reuter-ügynökség közlése szerint megállapítást nyert, hogy kloroformos bűnözésről van szó. A szerencsétlen embert előbb elaltatták, majd meggyilkolták és holttestét átsempeszték a határon. Az eddigi nyomozásnak annyit sikerült megállapítania, hogy a kérdéses időpontban egy Tátra-
autó járt a környéken és így minden valószínűség szerint ismét politikai háttérű gyilkosságról van szó. A holttest személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

RÉNYI: Bulvardul Regina Maria.

KAIN: Piata Avram Iancu

NIEDERMAYER: Piata Szt. Sava.

— Két újabb gyermekparalízis-eset. Az elmúlt két nap folyamán újabb két gyermekparalízises megbetegedést jelentettek Aradon. Vasárnap Friedler Gizzi 5 éves aradi kisleányt (dr. Ratiu-ucca 6.), aki állítólag az előtte megbetegedett Ripner Hédkével érintkezésben volt, hétfőn pedig Pecicaról a 9 éves Janic Máriát szállították be az aradi gyermekórába. Az újabb két kis beteggel együtt így az aradi járványos esetek száma négyre emelkedett, ami a közegészségügyi hatóságok sürgős intézkedését igényli.

— Felüli kell helyezni az adófellebbezéseket. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja azokat, akik az adófellebbezési bizottság döntése ellen felfolyamodást jelentettek be, de ezeket a felfolyamodásokat nem bélyegezték felül, hogy beadványaikat haladéktalanul lássák el a szükséges bélyeggel, mert különben azokat megsemmisítik.

— Szeptember 3-ra halasztották a Fasanák-féle kémkedési pör főtárgyalását. Mára tűzte ki az aradi törvényszék dr. Costa—Tautu-tanácsa a Fasanák-féle kémkedési pör tárgyalását, amelyen Fasanák Béla volt városi autóbusszsofőrön kívül Csizsár A. szerepel vádottként. A mai tárgyaláson Csizsár bejelentette, hogy Atasaniady ügyvédet kéri fel védőként, mire a behívott ügyvéd közölte, hogy elfogadja a megbízást, azonban a tárgyalás elhalasztását kéri, hogy áttanulmányozhassa az iratokat és előkészülhessen a védelemre. A bíróság helyt adott a kérelemnek és a főtárgyalást szeptember 3-ra halasztotta.

— Súlyos baleset a Gloria-pályán. Súlyos baleset történt az elmúlt vasárnap a Gloria sporttelepen. A telep körüli fák egyikén a potyapublikum sorában foglalt helyet Buda Gheorghe kifutófiu. A gyerek elvesztette egyensúlyát, lezuhant a fáról és egyik kezét és egyik lábát eltörte. Súlyos állapotban szállították a megyei kórházba.

— Mi történt a Banca Aradana tüzoltó-készülékeivel? A Banca Aradana ma feljelentette a rendőrségen Komjáti Zoltán timisoarai ügynököt, aki nemrég megjelent a bankban, mint a „Minimax” tüzoltókészülék gyár megbízotta, megvizsgálta az ottani készülékeket és megállapította, hogy hiányzik belőlük a töltőanyag. Az ügynök elvitte a készülékeket, azzal, hogy újból megtölteti és visszaküldi azokat. Hetek teltek el és Komjáti azóta nem jelentkezett. A bank kára 8000 lei. A rendőrség átirattal fordult a timisoarai rendőrséghez a szélhámosság ügyében.

— Szabadlára helyezték Illuta volt bírósági jegyzőt. A timisoarai táblai vádtanács ma foglalkozott Illuta Gheorghe volt aradi bírósági jegyző ügyével, akit 40.000 lei hivatalos pénz eltulajdonításával vádolnak. A Tábla előtt dr. Lepa Valer és dr. Chiroi Silvius aradi ügyvédek védtek a volt bírósági jegyzőt, akit szabadlára helyeztek.

— Már megválthatja jegyét a „Tyukketrec”-előadásra. Csütörtökön este tartja meg Forgács Sándor jutalomjátékát, amely alkalomból a legde- rüesebb francia vígjáték: a „Tyukketrec” kerül műsorra. A csütörtöki előadás bármely világvárosi színpadon megállhatja a helyét. Az aradi színtársulat legjobbjai kezében vannak a fontosabb szerepek. Forgács Sándor olyan jóízű vígjátékalakítást fog nyújtani, hogy közönsége még napokig fog róla beszélni. Felhő Ervin humorának legjavát viszi a rivaldák elé. Gömöri Emma minden jelenetében brillirozni fog. Jávor és a többiek mind tudásuk legjavával egészítik ki az együttest. Jegyeket ma, kedden már árusít a színházi jegypénztár.

— Öngyilkos katona-orvos. Timisoaráról jelentik: Tegnap délen dr. Cioran Simion, a timisoarai orvosi kar egyik tehetséges és rokonszenves tagja a katonai kórház műtőtermében öngyilkos szándékkal mellbelötte magát. Az első segélyben részesítő orvosok megállapították, hogy a golyó a tüdő mellett haladt el és hátul jött ki. A súlyos állapotban lévő öngyilkos katonaorvost azonnal megoperálták, majd este vérértömlesztést is végeztek rajta. Remélik, hogy megmenthetik az életnek. Tettének okát nem tudják.

— Halálos autókatasztrófia a Banatban. Timisoaráról jelentik: Halálos végű autószerencsétlenség történt tegnap délután Marginea község előtt. A timisoarai Karner-cég autóján kirándultak a cég tisztviselői. Marginea előtt a sofőr ki akart kerülni egy asszonyt, de az autó a hirtelen fordulattól egy fának szaladt és belefordult az árokba. Az utasok közül Schmarda Márton, a Karner-cég tisztviselője koponyacsonttörést szenvedett és a helyszínen meghalt, míg három utast súlyos sérülésekkel szállítottak be Timisoarára.

— Zsebtolvajok garázdálkodnak Aradon. Atlas Andor, Bulev. Regele Ferdinand 39. szám alatti lakos tegnap a Piata Avram Iancu téren haladt. Eközben megdöbbenve vette észre, hogy a nagy tolongásban a zsebében lévő 1700 leit kilopták. A rendőrség a zsebtolvajlás ügyében vizsgálatot kezdett.

— Az aradi amatőr-fényképészek figyelmébe! Közöltük azt a miniszteri rendeletet, amely eltiltja, hogy nem hivatásos kontár-fényképészek az uccán fotografáljanak. A rendelet félreértésre adott alkalmat az aradi amatőr-fényképészek sorában. A rendelet voltaképpen az engedély nélküli gyorsfényképészek ellen irányul. A tilalom csak arra vonatkozik, hogy az uccán készített felvételeket nem szabad értékesíteni. Az amatőr-fényképészek tehát továbbra is bárhol és bármikor zavaratlanul hódolhatnak kedvteléseiknek.

— ZÜRICH I ZARLAT: Páris 20.26, London 15.22 és fél, Newyork 306, Milánó 25.10, Amsterdam 207.37 és fél, Berlin 123.10, Bécs —, Prága 12.71, Varsó 57.95, Belgrád 700, Budapest —, Bucuresti 250.

Fordított tükör

Irtá: FALU TAMÁS

Mint a gépkocsinak tükre Mutatja, ami elmaradt, Erdőt, völgyet, tanyát, ebet És kanyargó utakat.

A szívemnek tükre épen Így fordult a kocsimon, Ami elmaradt mögöttem, Már csak azzal utazom.

— A lipova-radnai róm. kath. Nőegylet műsoros táncestélye. Szombat este tartotta a lipova-radnai róm. kath. Nőegylet szokásos nyári műsoros táncestélyét a Central szálló nagytermében. A termet megtöltötte nagyszámú közönség előtt legelőször Siebieg Frigyes pápai kamarás jelent meg, hogy megnyitó beszédét elmondja, mely gondolatokban gazdag beszéd a Nőegylet főcélját, a jótékonytárgyat tárgyalta. Utána vallási előkép következett „Jézus bevonulása Jeruzsálembe”, melynek plasztikus beállításáa özv. Puchreiner Henrikné tudását dicséri. Vilniszky Ludovic „Soldatul necunoscut” című vers szavalásával aratott osztatlan sikert. A következő szám a „Méhecsketánc” volt, ahol Pászthy Baba, Janson Aranka, Hatala Bözsi és Mancsi, Martin Muci, Dorner Mariska, Victor Icu, Rohr Anna, Daniusz Käthe, Strohal Marika, Pintér Gizi, Rollinger Mária, Kalló Magdi, Rollinger Anna, Geiger Baba, Bee Maria, Hubert Gizi, Schulek Veronica, pompásan összeszokott táncukban a közönség osztatlan meglepedését nyerték el. Utána Pászthy Baba orosz táncát taposolta meg a közönség. A „Lobfrosch” című vígjátékot igen ügyesen adták elő: Pausch Katalin, Paulnic Johann, Magyar Misi és Adam Franz. Ezután szavalta el Mindi Rudolfné az „Utolsó sor” című verset Váradi Antaltól, mely átérzéssel és megrázó erővel. A „Matróztánc”-ot Graf Loli, Hanke Hanni és Mici, Hippach Kató, Bausewein Anna, Gajdos Kató, Szegedi Mancsi és Pauch Kató táncolták nagy siker mellett. Nagyon bájos volt Szegedi Mancsi szólója egy keringőtánc, melyet nagy sikere miatt meg kellett ismételnie. A „Csodaernyő” című vígjátékban Pászthy Baba és Lili, Lányi Bözsi, Gajdos Kató, Janson Aranka és Jávorszky Mária és Erzsébet kitűnő játékkal állandó derültségben tartották a közönséget. A táncokat fáradságot nem ismerve Iszspász Józsefné tanította be és kísérte zongorán. A zenét egy cigányzene és az oradeai 85-ik gyalogezred jazz együttese szolgáltatta a kora reggeli órákig. A rendezés nehéz munkáját özv. Baróthy Ferencné egyesületi elnökönk vezetésével özv. Liptay Kálmánné, Puchreiner Henrikné, Baróthy Vilike és Szabó Imréné végezték.

— Elveszett egy duplafedelű ezüstóra az állomástól a prefekturáig. Megtaláló 500 lei jutalomban részesül. Metz, prefektúra.

Érdekes meglepetés a Novák Irén- emlékestén

Már folynak az előkészületek az aradi színházban az augusztus 31-i Novák Irén- emlékestre, amelyen egy rendkívül szellemes vígjáték: „A szabin nők elrablása” kerül műsorra. Kacagató jelenetek egész sora váltja fel egymást és a pergó jelenetek nagyszerű szórakozást jelentenek a publikumnak. A darab szerepei a prózaegyüttes legjobbjainak kezében van: Forgács, Felhő, Jávor, Gömöri, Kovács Gyula (mint vendég) és a társulat legjobbjai lépnek fel. A rendezőség még egy érdekes meglepetést tartogat az előadás keretében a közönség számára. Ebben az ügyben azonban még folynak a tárgyalások, úgy, hogy nem hozható ezidőszent nyilvánosságra. Bizonyos azonban, hogy az augusztus 31-i emlékest közönsége nagyszerű élménnyel gazdagodva távozik az aradi színházból, amelyben régen nem produkáltak olyan jó előadást, mint a Novák Irén- emlékesté.

Nyílt levél mindazokhoz, akiket e sorok érdekelnek.

Egy angol tudományos folyóirat legutóbbi számában írja, hogy az amerikában felfedezett — ma már világhírűvé vált — gyógynövény és annak kivonata, amelyből a „Gastro-D” készül, olyan — eddig még ismeretlen — anyagokat tartalmaz, amelyek a szervezetre, az egész emberi organizmusra és a test sejtékeletére olyan hatással vannak, hogy azoknak úgy fizikai, mint kémiai működését a lehető legkedvezőbben befolyásolják. Így tökéletesen érthető az a rendkívüli eredmények, amelyeket a Gastro D. kezelés gyomor és béltáncalmaknál, vese, epe és máj megbetegedéseknél, hányingernél, szédüléseknél, ideges zavaroknál, makacs fejfájásnál stb. felmutat. A legtekintélyesebb tudósok állapították meg, hogy a Gastro-D okát, így tökéletes gyógyulást idéz elő.

Kapható: 130 Lei utánvét ellenében Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

Letartóztattak egy resitai mozitulajdonost,

akit egy aradi birtokoscsalád jelentett fel

Megirtuk, hogy egy aradi birtokoscsalád bünvádi feljelentést tett Craciun Frantisc resitai mozitulajdonos ellen. A feljelentés nyomán letartóztatták Craciunt, akinek vagyona bünyügyi zárlatot rendeltek el. A mozitulajdonost ezután Aradra hozták, ahol a vádtanács előtt azzal védekezett, hogy a pénzt hozományként kapta. A vádtanács elrendelte szabadlábra helyezését, majd a család ügyvédje, dr. Perényi Emil fellebbezésére az ügy a timisoarai táblai vádtanács elé került. Az ügyvéd leveleket mutatott be, amelyeket a Craciun-nál tartott házkutatás alkalmával találtak és amelyekben felesége — akkor még menyasszonya — felszólította, hogy feltétlenül hozza magával Aradra a becserelés céljából kapott 538 ezer lejt. Ezekkel a levelekkel igazolta a vád, hogy a pénzt a mozitulajdonos nem hozományként kapta. A táblai vádtanácsból kérték Craciun letartóztatását azzal az indoklással is, hogy az ügy koronatanu-ját, Farkas Pirit különböző ígéretekkel arra akarja bírni, hogy megváltoztassa terhelő vallomását. Most foglalkozott az ügygel a vádtanács, amely helyt adott a kérelemnek és a vizsgálat érdekében elrendelte Craciun azonnali letartóztatását. A vádtanácsi határozatra az aradi ügyészség táviratilag intézkedett a letartóztatás ügyében és ma reggel, rendőri kísérettel megérkezett Aradra a mozitulajdonos, akit elhelyeztek az aradi ügyészség fogházában.

— Elvált Alpár Gitta Fröhlich Gusztávtól. Berlinből jelentik: Alpár Gitta és Fröhlich Gusztáv válópere befejeződött. A berlini bíróság ítéletileg kimondotta, hogy a házastársakat a férj hibájából választja el és Gusztáv Fröhlichnek az eljárás összes költségeit viselni kell. A bíróság Gusztáv Fröhlich beismerő vallomását tette a döntés alapjául. Alpár Gitta semmiféle anyagi követelést nem támaszt férjével szemben, egyedül azt kéri, hogy Gusztáv Fröhlich vegye ki részét a kis lány neveltetési költségeiből. Gusztáv Fröhlich e héten Pestre utazik.

— Aranyérnél és az ezzel járó beldugulás, végbéltorpedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadság, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez.

LEGUJABB

Politikai gyilkosság áldozata

a bajor-tiroli határon talált holttest férfi

A bajor-tiroli határon talált megkötözött férfi-holttest ügyében a késő éjszakai órákban a következőket jelentik: A Reuter ügynökség megállapítása szerint a holttest Deiffenwirlfel Jenő német állampolgárral azonos, akit két társa, Reidl és Tusch, kloroformmal altatott el, majd meggyilkolt. A holttestet egy autóból löktek az utastere. A gyilkosokat elfogta a rendőrség. Minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy politikai gyilkosság történt.

Szeptember 15-én Magyar népi ünnepély a Városligetben!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Manolescu-Strunga volt kereskedelemügyi miniszter éles támadása a Banca Nationala politikája ellen

— Feltűnést keltő cikket írt a volt miniszter egy közgazdasági napilapban —

Manolescu Strunga volt kereskedelemügyi miniszter az *Excelsior* című bucuresti-i lap legutóbbi számában rendkívül érdekes cikket írt a jelenlegi gazdasági helyzetről és az ő távozásakor életbeléptetett külkereskedelmi rendszerről. A volt kereskedelemügyi miniszter cikkében többek között a következőket írja:

Az új rendszer egy jelentős terhet hozott magával az ipar, a kereskedelem és a fogyasztó számára. Ez a 44 százalékos devizafelár, amelyet az importált árukra kivetettek és amely súlyos következményekkel lehet gazdasági életünkre. Olyan áldozatot, mint amilyent a 44 százalékos devizafelár jelent, csak akkor szabad meghozni, ha az valutáris helyzetünk látható javulását vonja maga után. Amikor az új rendszer életbeléptetését elhatározták, a kormány tagjaira különösen az gyakorolt mély befolyást, hogy a lei árfolyama a fekete tőzsdéken és a külföldi piacokon esett. A francia frankért már 12 leit fizettek. A Banca Nationala teljhatalmu szakértőjének, Costin Stolcescunak, sikerült meggyőznie a kormány gazdasági bizottságának többségét, hogy a lei árfolyamának javulásához új helyzet teremtése szükséges, ezt pedig csak a valutaprémiumok életbeléptetésével lehet elérni.

Hiába igyekeztem ennek ellenkezőjét bizonyítani. Kollegáim: Franasovici és Pop Valer minisztereken kívül, a Banca Nationala képviselője-

nek álláspontját tették magukévá. Azt lehetett várni, hogy az új rendszernek azonnali, optikai csatlódás jellegével bíró következménye lesz és a lei árfolyama a fekete tőzsdén és a külföldi piacokon emelkedik. Ez azonban nem következett be. Sőt, a Banca Nationala devizakészlete sem emelkedett. A valóságot csak a tényleg beavatottak tudják.

Ezek között azonban biztosan nincs most sem, mint ahogy a múltban sem volt, a kereskedelemügyi miniszter.

A kormány kötelessége, hogy teljes részletességében megismerje ezt a súlyos gazdasági problémát. Amíg a kereskedelmi tárca felelősségét én viseltem, ismételtlen is kértem, hogy legalább a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert naponta értesítsék a devizaállomány helyzetéről, ugya befolyt devizákról, mint azok felhasználásáról. Ezt azonban nem tudtam elérni és ilyen napi kimutatásokat a kormány tagjai nem kaptak. A jelenlegi súlyosbodó helyzetben azonban ennek a rendszernek tovább nem szabad fennállania. Világosan kell látni a helyzetet: mit eredményezett az elmúlt két hónap alatt az új külkereskedelmi rendszer? Több devizát kapott-e a Banca Nationala? Milyen összeget hajtott be import-prémium címén és mennyit export-prémiumot fizettek ki eddig? Milyen veszedelemeket hord magában, fejezi be érdekes cikkét a volt kereskedelemügyi miniszter.

Szisztematikus malmoknak nyilvánították az összes hengermalmokat

A falusi hengermalmoknak a jövőben 4000 lei illetéket kell fizetniük hengereik folyómétere után — Jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon az összes falusi hengermalomtulajdonosok

A Monitorul Oficial augusztus 22-iki keltezésű számában pénzügyminiszteri rendelkezés jelent meg, amely szisztematikus malmoknak nyilvánította az országban lévő összes henger-malmokat. A rendelettel kapcsolatosan a pénzügyminiszter körlevelet bocsátott ki, amely megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra is. Ez a körlevél a következőket tartalmazza:

A szisztematikus malmoknak tudvalevőleg a törvény értelmében fizetniük kell egy a 25 banis, mint a 90 banis illetéket minden kilogram liszt után. A miniszteriumnak azonban az volt az álláspontja, hogy a szisztematikus malmok egy részét kedvezményben részesíti, mert ezek szintén csak vám ellenében örölnék. Ez azt vonná maga után, hogy ezek a malmok a 25 banis illetéket mégis fizessék és csak a 90 banis illeték alól mentesüljenek. A miniszterium azonban módot akar adni a falusi lakosságnak, hogy

minden falusi malomban öröltethessen, még pedig úgy, hogy búzája, illetve lisztje ne essen illeték alá.

Ezért a kormány módot keresett arra, hogy a lakosság, a malmok és az államkincstár érdekeit összehangolja. A pénzügyminiszterium tehát úgy intézkedett, hogy a 25 banis illeték helyett, amelyet a lisztnek a malomból való kivitele alkalmával kellett leróni,

az összes falusi hengermalmok, amelyeket nem nyilvánítottak már régebben kereskedelmi malmoknak, 4000 leles évi illetéket fizessenek a malomhengerek folyómétere után.

A miniszterium tehát felszólítja azon falusi hengermalmok tulajdonosait, akiknek az előző rendelkezések értelmében a 90 banis illetéket nem kellett fizetniük, hogy

öt napon belül jelentkezzenek az adóhivatalokban, vagy a pénzügyigazgatóságon az ott

rendelkezésükre bocsátandó nyomtatott levek kitöltése végett.

A pénzügyigazgatóságnak szeptember elsejéig jelentenie kell a miniszteriumnak, hogy hány hengermalom-tulajdonos jelentkezett és hány nem. Azok a malomtulajdonosok, akik nem jelentkeznek, nem részesülnek a miniszterium által nyújtott kedvezményben és

továbbra is fizetniük kell a 25 banis értékesítési illetéket.

Az új rendszer életbeléptetéséig, — aminek időpontját később közlik — a szisztematikus malmok továbbra is fizetik az eddigi illetéket, míg azon hengermalmoknál, amelyek régebbi intézkedések értelmében a 25 banis illetéket nem fizetik, a pénzügyi hatóságok közegei nyilvántartást vezetnek a malomból augusztus 23-ika után kivitt buza- és rozs-lisztmennyiségekről. A miniszterium hangsúlyozza, hogy azon falusi malmok, amelyeket már régebben a 90 banis illeték fizetésére is köteleztek, nem jelentkezhetnek újraosztályozás végett.

A malmok újraosztályozásával kapcsolatosan egyébként egy sajnálatos félreértés történt. A kismalmok szövetségének bucuresti-i központja ugyanis elhatározta, hogy saját hatáskörében összeírja a falusi hengermalmokat. Ennek értelmében közleményt tett közzé és ebben tudatta, hogy az összeírás hol és mikor történik. A közlemény szerint az arad-, hunedoara-, timis-torontal- és severinmegyei malomtulajdonosoknak, vasárnap, tehát augusztus 25-ikén délelőtt 9 órakor kellett volna jelentkezniük az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában. Közben azonban létrejött a megegyezés a miniszterium és a malomszövetség között és ennek értelmében — amint a fentiekben is kiténik —

az összeírás a pénzügyigazgatóságokon, illetve az adóhivatalokban történik.

A kismalmok szövetsége azonban módosító

közleményt nem adott ki és így történhetett meg, hogy számos malomtulajdonos jelentkezett a Kereskedelmi és Iparkamarában anélkül, hogy a kismalmok szövetsége központjának megbízottját ott találta volna és, anélkül, hogy az összeírás megtörtént volna. Erre azonban most már nincs is szükség, mert — mint már említettük — a hengermalomtulajdonosoknak a pénzügyi hatóságoknál kell jelentkezniük.

Kedvezményes helyzetet nyújt a pénzügyminiszter a pékeknek a forgalmiadó tekintetében

A pénzügyminiszter a következő körrendeletet küldte szét az egyes pénzügyigazgatóságoknak: A miniszterium szem előtt tartja a pékek helyzetét és ezért kedvezményes elbánásban kívánja részesíteni őket a forgalmiadó-könyv (ugynevezett „registru special“) vezetését illetőleg. Ezért a miniszterium úgy intézkedett, hogy ezeket a könyveket teljesen egyszerű módon vezethessék a pékek, anélkül, hogy erre külön tisztviselőket kellene alkalmazniok. Ezzel szemben a pékeket kötelezik arra, hogy minden ügyletet azonnal vezessenek be a forgalmiadó-könyvbe. Az ügyletek 8 nap elmultával és külön könyvelő által történő bevezetésére csak azon vállalatoknak van joguk, amelyek rendes üzleti könyveket vezetnek a forgalmiadó-könyvön kívül is. Azon pékeket, akinél megállapítást nyer, hogy nem vezették be azonnal a forgalmiadó-könyvbe a lebonyolított ügyleteket, vagy pedig akik nem tudják az ellenőrző közegeknek felmutatni ezt a könyvet, szigorúan megbüntetik.

— A IASI-I MINTAVASÁR ELGANC SOLASA MIATT ÖFELSEGEHEZ PANASSZAL FOR-DULT RAKOVITA POLGÁRMESTER. Bucurestiből jelentik: Szeptember 29-étől október 29-ig óriási méretű mintavásárt és kiállítás tervetnek lasiban és a városi mérnöki hivatal a „Copo“ városrészben már megkezdte a kiállítás hatalmas előmunkálatait. Eredetileg szeptember 15-re tervezték a mintavásár megnyitását, de ezt elhalasztották, mert a kiállítás sokkal nagyobb méretű lesz, mint kezdetben tervezték. A CFR. vezérigazgatósága megígérte, hogy 50 százalékos mindennapi és 75 százalékos szombati utazási kedvezményt ad a mintavásár időtartamára. Ennek dacára a vezérigazgatóság most úgy döntött, hogy csak két hétig engedélyezi a féláru utazást, de nem teszi kötelezővé, hogy a jegyet a mintavásár területén lebélyegeztessék. Így tehát nemcsak azok élveznék az 50 százalékos kedvezményt, akik a mintavásári igazolvánnyal utaznak, hanem bárki, aki lasiba való utazásra vált jegyet. A mintavásár elgancsolási kísérlete ellen Rakovita iasi-i polgármester előbb a miniszterelnökhöz fordult, most pedig öfelségénél kért kihallgatást, hogy panaszt emeljen a CFR. ellen.

— A pénz világpiaci stabilitása. Párisból jelentik: Legutóbb hosszabb cikk jelent meg a „Westminster Bank“ című közgazdasági lapban, amely a különböző országok valutáinak árfolyam-ingadozásáról szól és a közlemény azzal a biztató ígérettel végződött, hogy úgy az angol parlamentben, mint az angol legmagasabb kereskedelmi körökben szívesen látják a világ összes valutáinak árfolyam-megrögzítését. A „Le Temps“ reflektál a fenti tekintélyes régi angol pénzügyi folyóirat cikkére és megnyugvással állapítja meg, hogy a világ összes pénzeinek stabilizációja legközelebb megtörténik.

— NAGY GAZDASÁGI PÁNIK EGYIPTOMBAN. Kairóból jelentik, hogy ott néhány nap óta váratlanul zuhanni kezdtek az értékpapírok árfolyamai és ennek nyomán pánik tört ki, amelyet most sem sikerült megállítani. A kormány rendeletet adott ki, hogy üldözzék a rémhírterjesztőket és úgy a pénzügyi hatóságok oszlássák el a pánikot, mert arra nincs ok.

— A TERMELŐK A SAJÁT KAZÁNJKBAN ELŐÁLLITOTT SZILVAPÁLINKA UTÁN NEM FIZETNEK FORGALMIADÓT. A pénzügyigazgatóság fennhatósága alatt működő szeszmonopol hivatal miniszteri rendeletet kapott, amely a következőket tartalmazza: A termelők a saját üstjükben előállított szilvapalinka után nem fizetnek forgalmiadót, de csak az esetben, ha üstjüket a monopol hivatalnál bejelentették és hitelesítették. A gabonapalinka után 3 százalék forgalmiadó fizetendő. A többi gyümölcs-palinka forgalmi adó 12 és fél százalék.

Százhuszmillió lei értékű, engedély nélkül behozott árukat adták ki a vámhivatalok az áruhlány csökkentésére

A vámraktárakban fekvő többszáz millió lei értékű szezoncikk felszabadítását is követelik a kereskedők — Küldötték a kereskedelmi miniszternél

Rövid idővel ezelőtt az *Aradi Közlöny* közgazdasági rovatában beszámoltunk arról, hogy Costinescu kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki a különböző vámhivatalokban lévő elsőrendű szükségleti cikkek felszabadítására. Ezeket az árukat anélkül hozták be a külföldről, hogy az importőrök kellő időben megkaphatták volna a szükséges behozatali engedélyt, mert a különböző fórumok nagyon nehézkesen intézték el a kérvényeket.

Az egész országban tapasztalható áruhlányra való tekintettel rendelte el a kereskedelmi miniszter, hogy az engedély nélkül bejött és a vámhivatalokban visszatartott árukat fokozatosan adják ki a címzetteknek.

Mint Bucurestiből jelentik, azok az importőrök, akik ez év augusztus elsejéig beadták vámnyilatkozatukat, kiválthatták a címükre érkezett árukat, amelyeket az ez évi harmadik negyedévi

kvótájuk terhére írt a külkereskedelmi hivatal.

Ez alapon az utóbbi napokban 120 millió lei értékű áru váltottak ki a különböző vámhivatalokban. Ezidőszerept még többszáz millió lei értékű áru fekszik a vámhivatalokban, mert az importőrök csak augusztus elseje után nyújtották be a vámhivatalokhoz az árudeklarációt.

Costinescu kereskedelmi minisztert tegnap — mint a fővárosból jelentik — nagyobb kereskedői küldöttség kereste fel és arra kérte: *utasítsa a vámhivatalokat, hogy legelsősorban a szezon cikkeket, tehát a kötött, szövött árukat, különböző ruházati cikkeket, cipőket adják ki, még az esetben is, ha a vámdeklarációt csak augusztus 1. után adták be a címzettek.* A miniszter megígérte, hogy ezután gyorsabb ütemben adhatja ki a vámhivatalokból az árukat és ez a sürgős árufelszabadítás már szeptember elsején megkezdődik.

Rendes ultra terelték a román—angol kereskedelmi forgalmat

A kormány nagyfontosságú tájékoztatója — Meglőrfént a százezer fontsterling átutalása az angliai áruhitelzők számára

Bucurestiből jelentik, hogy a kormány az alábbi tartalmu fontos felvilágosítást közli a román—angol új fizetési egyezményről:

— A bel- és külföldi lapokban elterjedt hírrel szemben a kormány megállapítja, hogy 100.000 fontsterlinget befizetett az angol nemzeti bankhoz, tehát Románia pontosan eleget tett az egyezményben foglalt fizetési kötelezettségének. Ez is igazolja, hogy a Tatarescu-kormány a román—angol új fizetési egyezményt respektálja.

Egyébként a kormány átiratban arra kérte Anglia kormányát, hogy a szerződés negyedik paragrafusának megváltoztatásához járuljon hozzá, ami meg is történt.

— ÓRIASI KUKORICATERMÉS ÉS HÁROMSZÁZEZER VAGONOS EXPORT VÁRHATÓ. Bucurestiből jelentik: A földmivelésügyi minisztériumhoz beérkezett adatok szerint a legutóbbi hetekben történt események a kukoricát jelentékeny mértékben megjavították és óriási termésre van kilátás. Hozzáértők megállapításai szerint körülváltozó kivitele válik lehetségessé, aminek értéke hét-nyolc milliárd lei. A meteorológiai intézet jóslata szerint szeptember hónapban derült, meleg idő várható, ami tovább érleli a kukoricát.

— Bucurestiben is garázdálkodnak a zugkereskedők. Mint a fővárosi napilapok közlik, Bucuresti vezetősége a napokban már a harmadik rendeletet bocsátotta ki a hatósági engedély nélkül működő vándorkereskedők megrendszabályozására. Ezek a zugüzletemberek bizonytalan forrásokból származó és ravasz trükkökkel megszerzett árukat kínálnak eladásra a fogyasztók közönségnek és még a lakásukon is folyton molesztálják a vevőket. De emellett a piacereken, a vasúti állomásokon, a vendéglőkben is folyton árusítanak és mindenkinek azt mondják, hogy sokkal olcsóbban adnak el, mint az engedéllyel bíró kereskedők. A főváros hatóságai kiméltlenül üldözik ezeket a zugárusokat, mert semmiféle adót nem fizetnek és súlyos károkat okoznak a törvényes alapokon működő kereskedőknek. A harmadik rendelet alapján erélyes razziák kezdődtek és már eddig is igen sok vándorkereskedő került a hatóságok kezébe. A vidéki városokban is követni kellene ezt a példát és akkor véget lehetne vetni a zugüzletemberek és a nagyjövendelmű kontárók garázdálkodásának.

— Eladták az Irtext volt aradi textilgyár épületét és telkét. Néhány évvel ezelőtt kezdte meg működését Aradon az Irtext textilgyár, amely árucikkeit jól bevezette az egész országban. A modernül felszerelt gyár a moratórium és a konverzió következtében megromlott gazdasági viszonyok hatása alatt 1931-ben beszüntette üzemét és a részvénytársaság kimondta felszámolását. A gyár gépeit a múlt évben egy új aradi textilgyár számára eladták, a napokban pedig az ipartelep épületeit és telkeit is áruba bocsátották. Az értékes ingatlanokat az Industria Cucirini aradi mérnök és fonalgyár vette meg. Ez a vállalat, amely olaszországi tőkével indult meg, a volt Irtext épületeiben folytatja üzemét.

A negyedik szakasz nem tartalmazza a régi árutartozások fizetési feltételeit, hanem csak a folyó import fizetéséről szól és csupán az ezután lebonyolítandó ügyletek fizetésével foglalkozik. A negyedik szakasz megvédi mindkét ország importőrjeinek és exportőrjeinek érdekeit.

A szerződés alapján a Banca Nationala naponta rendelkezésre bocsátja az angliai származású áruk fizetéséhez szükséges határozott összegű fontsterlinget, amely összeg 50 százalékát képviseli annak az áruértéknek, amit Anglia a legutolsó hónapban tőlünk vásárol. Így tehát ezután fennakadás nélkül bonyolódik le a román—angol kereskedelmi forgalom.

— SZÖLLŐ- ÉS GYÜMÖLCSKIALLITÁS RENDEZÉSÉRE UTASITOTTA A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTER A VIDÉKI HATÓSÁGOKAT. Bucurestiből jelentik: A földmivelésügyi miniszter rendeletet küldött a vármegyei hatóságoknak, amelyekre arra hivatott fel, hogy a legközelebbi hetekben gyümölcs-, szőlő- és must-kiállításokat rendezzenek, valamint ugynevezett szőlőkura díjlovasokat rendezzenek be. Mint emlékeztetés, a múlt évben Aradon és Aradmegyében nem rendeztek hasonló gyümölcskiállításokat csak kirakóversenyek voltak, amelyeknek szép sikerük volt.

— A LENGYELORSZÁGI FA VESZÉLYEZTETI FAKIVITELÜNKT MAGYARORSZÁGBA. Budapestről jelentik: A Groedel falpari csoport a romániai vállalatának juttatott magyarországi fenyőfa-kontingenssel elégedetlen és lengyelországi puhafa-export útján igyekszik magát kártalanítani. Lengyelország ugyanis a magyar kormánytól 800 vagonos beviteli engedélyt kapott, amiből a Groedel-cég lengyelországi vállalata 488 vagonot biztosított magának. A lengyel kontingens felosztásával az ottani puhafa-export cégek is elégedetlenek, de sérelmesnek tartják azt az aredall és regáti export-vállalatok is, a melyeknek terhére a Groedel-vállalatok a 7000 vagonos kontingensből több mint 600 vagonos részesedést kaptak.

— Egységes törvény készül az adóbüntetések megállapítására. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban már megkezdtek az előkészületeket az adóbüntetésekről szóló új törvény elkészítésére. Az új törvénynek az a célja, hogy a különböző adó- és illetéktörvényekben a kihágások szankcionálására előírt büntetéseket egységesítse. Ezután az összes adótörvényekből törlik a büntetésekre vonatkozó intézkedéseket, mert azokat átviszlik az új adóbüntetési törvénykönyvbe. A készülő új törvény az alábbi kihágásokra és vétségekre vonatkozó szakaszokat fogja tartalmazni: szándékos kibuvás az adó alól, nem szándékos kibuvás az adófizetés alól. Az adószervek közreműködésével elkövetett vétség. Az adószervek, illetve adótitviselők és alkalmazottak közreműködése nélkül elkövetett vétség. Az államnak kárt okozó kihágások büntetése és végül az olyan kihágások, amelyek nem okoznak kárt az államnak, de mégis büntetés alá esnek. Az új törvény a jelenleg érvényben levő elévülési időket nem változtatja meg.

— Nyolcezer vagon kukoricát szállítunk Magyarországnak. Bucurestiből jelentik: Magyarországon tavaly olyan gyenge volt a kukoricatermés, hogy 20.000 vagon kukoricát kell vásárolnia a külföldön. Legutóbb 4000 vagon kukorica bevételére adott engedélyt a magyar kormány és ezt a mennyiséget kizárólag az állattenyésztők kapták. Magyarországon a kukorica ára vagononként mintegy 50.000 lei. Ilyen magas árak mellett a kukoricát állathizlálásra a magyar gazdák nem használják fel, ezért a „Bunge” című külföldi cég 1 millió métermázsza „La Plata” kukoricát ajánlott fel a magyar kormányának iparcikkek ellenében. Mivel Magyarországnak 20.000 vagon külföldi kukoricára van szüksége és ebből a Bunge-cég Amerikából 10.000 vaggont, Jugoszlávia 2000 vaggont exportál, a fennmaradó 8000 vaggont pedig Románia fogja Magyarországra szállítani.

— A nemzetközi devizapiacokon újból erősen keresik az aranyat. Zürichből jelentik, hogy lázas érdeklődés mutatkozik a nemzetközi piacokon az arany iránt, az ezüst azonban továbbra is elhanyagolt árucikk maradt. A fontsterling és a francia frank egy árnyalattal javult, a dollár változatlan, a svájci frank szilárd. A márkával szemben az összes tőzsdéken nagy tartózkodás mutatkozik, mert berlini hírek szerint a márka leértékelése külsőben van. A lei devizajegyzése a legtöbb nyugati országok tőzsdéjén szünetel, ami a folyamatban levő külföldi pénzügyi és fizetési tárgyalásokkal indokolható. A középeurópai valuták közül a pengő 58,50-re javult, a schilling 57,80-ra csökkent, a csehkorona változatlanul 12,70 a zürichi magánárfolyamban. A lei bankjegyek kurzusa 1,65—1,75, a párisi magánforgalomban 8,30—8,80. Bécsben a kompenzációs lei árfolyama 3,27, Prágában változatlanul 14,5—14,35.

Bablógyilkos merénylet Radnán

Leütöttek a hidon egy gazdálkodót és elrabolták 2800 lejét — A merénylőket a csendőrség elfogta

Radnáról jelentik: Az elmúlt éjszaka rablógyilkos merénylet történt, amelynek áldozata Péter Mihály borbély, egyben gazdálkodó. A gazdálkodó eladott egy tehenet és annak vételárával, 2800 lelet betért az Áron Lázár-féle korcsmába. Ott csatlakozott hozzá két ismerőse: Gurdu Vasile és Tudoran Pera.

Egész éjjel ittak és alaposan felöntöttek a garatra. Amikor Péter Mihály haza akart menni, cimborái ajánlottak, hogy elkisérik. Mikor a hidra értek, nekiestek és botokkal agyba-főbe verték, úgy hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül esett össze. A támadók ekkor kirabolták, elvették a belső zsebében őrzött 2800 leit és óráját, majd tovább akartak állni. Ekkor arra vetődött Áron Gábor radnai tímármester, aki felismerte a helyzetet és kiáltozni kezdett, majd szólt a közelben posztoló rendőrnek. Több rendőr üldözőbe vette a rablókat és mindkettőt sikerült elfogni. Péter Mihályt súlyos sérüléseivel kórházba vitték. A rablógyilkos merénylet nagy izgalmat keltett Radnán.

A magyar dal ünnepe Lipován

A lipovai polgári dalkör nagyszabású kulturünnepélye

Igaz siker jegyében zajlott le a Lipovai Polgári Dalkör nagyszabású kertiünnepélye a strand árnyas fái között, ahol rég nem látott nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy meghallgassa az ott megjelent dalárdák hangversenyét és szórakozást találjon. Résztvettek a dihangversenyen: Fratellai Magyar Dalkör, Siriai Kath. Dalkör, Kath. Munkás Dalegyet Timisoara és Frohsinn Lipova.

Délelőtt a rendező egyesület az érkezőket fogadta az állomáson, ahonnan elvonultak az ünnepélyre. Délben társasbéd volt, míg délután megkezdődött a hangverseny, ahol az 1-ső díjat a Fratellai Dalkör, 2-ik díjat Siriai Dalkör, 3-ik díjat „Frohsinn” Lipova nyerték. Műkedvelőverseny is volt, ahol az 1-ső díjat a Timisoarai Műkedvelők Egyesülete, a 2-ik díjat a Siriai Műkedvelők nyerték. A győztesek művészi kivitelű kelyheket nyertek. A népnéppélyen volt még lacikonyha, virág-, tombola-, tortasátor, karikadobás, rudmászás stb. Az ünnepély úgy erkölcsielg, mint anyagilag kitünően sikerült. A rendezőgárda Szabó Imre egyeteli elnök vezetésével a legközelebbiben oldotta meg, hogy a megjelent közönség jól érezze magát.

A halottfeltámasztó orvos

NEWYORK-ból jelentik: Az amerikai közvéleményt, főként a tudományos köröket nagy izgalomban tartja dr. Curnish minapi kísérlete. Curnish, a newyorki egyetem orvosi fakultásának kiváló tanára, néhány nappal ezelőtt olyan kísérletről tartott beszámolót, ami az orvostudomány egyik legnagyobb teljesítményét jelenti. A kiváló orvostudós több orvostársa és számos újságíró jelenlétében kimult kutyáját támasztotta fel.

Bevezette vendégeit laboratóriumába, előhívta óriás bulldoggiát. Bobyt. üvegbura alá helyezte és egy gummitömlőn keresztül gázt vezetett a kutyához. A szerencsétlen állat az üvegbura alatt a gáz hatására keserves vonítással kezdett, majd elszédült, összerogyott, kimult. Az orvos még két órán át az üvegbura alatt hagyta a gáztól mérgezett állat hulláját, majd pedig gázálarccal látta el vendéget, kinyitotta a laboratórium ablakát, leemelte az üvegburát és kiszellőztette a laboratóriumot. A kísérletet megfigyelő orvosok megvizsgálták az állat hulláját és meggyőződtek arról, hogy a szív teljesen megállt, a hulla is egészen kihűlt volt. Most következett a kiváló orvos korszakalkotó kísérlete.

Curnish egy tejszerű folyadékot fecskendezett a kimult állat testébe, mire a körülálló orvosok figyelték a hatást. Néhány perccel később a kutya izmai heves reflex-szerű mozgásokat végeztek, a szív újból működni kezdett és egy negyedórával később a hatalmas bulldogg, Boby, amely két órával ezelőtt gázmérgezés következtében kimult, már vígan ugrált gazdája körül.

Az orvos csengetésére a laboratóriumban megjelent George, a hűsleges inas, aki már tudta, hogy miről van szó, minden további nélkül a laboratórium magas feszültségű áramvezetékéhez ment és a drótot amely egy részen a szigeteléstől szabaddá volt téve, egy bádoglemezen álva, megfogta. Egy pillanat és az inas holtan rogyott össze. Az orvosok megint megvizsgálták, csakugyan a halál beálltát konstátálták. Dr. Curnish a műtöre fektette George holttestét és ugyanazzal a tejszerű folyadékkal beoltotta a hatás ugyanaz volt, mint az előző kísérlet alkalmával. A két kísérlet befejezése után a professzor erre kijelentette, hogy széruma nem minden esetben vezet eredményre. Kimondottan csakis gázmérgezésből és elektromos áramtól előidézt halál esetén.

KÖNYVEK

*

Kövess Tibor: „A barbár”. Ez a vizionárius erővel megírt regény egy vézertes szenvedély története. Az izgalmas történet, a kinlódásig őszinte mondatok, az igazságok helyenként elemi erejű nyerssége megváltozó élményt jelentenek az olvasó számára. Cserépfalvy-kiadásban, igen szép kiállításban, 300 lapon, érdekes címlappal füzve 86, kötve 116 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Cserépfalvy-kiadványok jegyzékét.

Valaminek történnie kell! Vághidi Ferenc szenzációs új regényének a hőse a háborúutáni budapesti fiatalember, akinek lába alatt megingott a polgári lét talaja, aki elvesztette bizalmát az öröklött életformában és érdeklődéssel az előtte nyíló pálya iránt, de erőtlenség és talán tehetségtelen is ahhoz, hogy új lehetőségeket, másféle működési területeket keressen magának. Tengődik a kávéházban és várja a megváltást — mitől várhatná? — egy nagy szerelemtől és Párisból. A rendkívül érdekes új regény Cserépfalvy-kiadásban, szép kiállításban füzve 66, kötve 92 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Cserépfalvy-kiadványok jegyzékét.

Vercel Roger: „Conan kapitány”. Roger Vercel Goncourt-díjas regényének színhelye Bulgária és Románia, 1919. őszén, a fegyverszünet heteiben. Problémája: a leszerelés, Hőse Conan kapitány, a rohamcsapatvezér, tömörked kiténtetés birtokosa, a szaloniki expedíciós hadsereg legbátrabb és legrettegettebb katonája. Vercel ezzel a regényével bejutott az elismert legnagyobbak közé. 270 lap, Németh Andor kiadásában, szép kiállításban füzve 50, vászonkötésben 80 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Pantheon-újdonságok jegyzékét.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria csapata az AMEFA legyőzésével megnyerte a Dr. Miclea-kupát

A CAA megnyerte az SGA elleni mérkőzését és a második helyre került

Vasárnap délután a Gloria sporttelepén játszották le a Miclea dr. kupamérkőzések második fordulóját. Az egységesebb Gloria legyőzte a munkáscsapatot és ezzel megnyerte a dr. Miclea kupát. A CAA a tornászokat győzte le és ezzel a második helyet biztosította be az AMEFA előtt. A kupamérkőzések végleges állása a következő:

1. Gloria	2	2	—	—	10:3	4
2. CAA	2	1	—	1	4:2	2
3. AMEFA	2	1	—	1	4:2	2
4. SGA	2	—	—	2	3:12	—

CAA—SGA 4:1 (2:1). Izgalmas, szép és változatos küzdelmet vívott egymással a két csapat. A meccset az egységesebb csapat a CAA nyerte meg megérdemelten. A CAA együttesének közvetlen védelmében Endrefi a legjobb, mellette Habás, Vass játéka emelkedett ki. A fedezetsorban Lingurar kitűnően játszott. Szabó János is jól szerepelt. Koluncsics megbízható volt. A csatársor a mezőnyben jól kombinált, de a kapu előtt erélytelen. Egyénileg Neumann és Carabell játéka emelkedett ki. Az SGA-együttesben Löwenberg jól védett, a háttvédek közül Mihály a jobbik. A fedezetsor szürkén játszott. A csatársorban Fritz nagyon jól szerepelt, mellette Schwarz játéka emelkedett ki. A mérkőzés CAA-támadással indul, de a második percben az SGA kettős kapufát ért el. A 8. percben Habás hendisért tizenegyes van, ezt Csipai értékesítette. A CAA ellentámadások a 26. percben jártak eredményre, amikor is Neumann Mihály hibája után jó helyzetbe került és védhetetlenül gólozott. A félidő végéig a CAA támad. A 43. percben a vezetést is megszerezték. Szabó János hosszan előreadott labdáját a startoló Zsiga jól vette át és védhetetlenül a sarokba lőtte a labdát. A szünet után a CAA rohamoz, de a csatárai a kapu előtt a legjobb helyezettek is kihagyják, közben az SGA is támadt, deők is eredménytelenül. A 37. percben kavardás támadt a tornászok kapuja előtt, a labda Cara-

bellhez került, akinek lövése védhetetlen: (3:1). A végeredményt a 45. percben Korányi állította be. Jó bírót volt Chiral.

Gloria—AMEFA 2:0 (0:0). A két csapat mérkőzése nivós jó sportot nyújtott. Az első félidőben az AMEFA volt fölényben, de a munkárcsapat nem tudta fölényét gólokra váltani. A szünet után változott a játék képe. A Gloria szorongatott és a sárga-kék csatársor sokkal eredményesebb volt, mint az AMEFA együtteséé, mert ők fölényüket gólokra is fel tudták váltani. A győztes csapatnak legjobb része a közvetlen védelem volt, Weichelt, Lupas és Pécskán kifogástalan jó játékot nyújtottak. A közvetlen védelemben Bosnyák, a csatársorban Dobra, Mercea és Barbu játéka emelkedett ki. Az AMEFA csapatának legjobb része a közvetlen védelem volt, itt Kovács elégitett ki, ekkor Szabó és Szaniszló II. játszottak jól, a szünet után azonban ez a sor egészen visszaesett. A csatársorban Bellai és Szaniszló I. játéka emelkedett ki. A mérkőzés AMEFA támadásokkal indult és több veszélyes támadást vezetnek a piros-fekete csatárok, de eredménytelenül. A 43. percben Pécskán faultja miatt tizenegyes van, ezt Szaniszló II. lőtte, de a kapus szépen védett. A második félidő 8. percében a közönség felállva, néma csendben áldozott Miclea dr. emlékének. A 13. percben Igna kapufát lőtt, a visszapattanó labdát Mercea a hálóba vágta. A 37. percben Körösladányi került tiszta helyzetbe és védhetetlen gólt lőtt (2:0). A mérkőzést Murgu timisoari bírótól vette. A meccs előtt Blaga Nestor tanár, a Gloria elnöke lendületes beszéd keretében selymzászlót nyújtott át Szabó Miklósnak, az AMEFA elnökének, aki szép beszéd után az AMEFA zászlóját adta át a Gloriának. A csapatok a következő összeállításban játszottak: Gloria: Bosnyák, Husztik, Varjassi, Lupas, Weichelt, Pécskán, Tudor (Körösladányi), Rohan (Igna), Barbu, Dobra, Mercea. AMEFA: Sadovschi, Kovács (Mar-schalkó), Csajka, Szurdi, Szabó, Szaniszló II., Cucula, Magold, Szaniszló I., Bellai, Batran.

Megkezdődött Aradon a kerületi bajnokság őszi fordulója

A kerületi elsőosztályú bajnoki őszi fordulója megkezdődött. Vasárnap csak egy mérkőzést játszottak le, amelynek során az Intelegera 6:1 (1:0) arányú fölényes győzelmet aratott a Juventus felett. A győztes csapat Nagy (öngól), Farkas II., Havas (2) és Merkli (2) góljaival szerezte meg a két pontot. A Juventus részéről Jakab III. volt eredményes. Jó bírót volt Hóhn.

O Egyéb aradi eredmények: Transilvania—Hakoah 4:0 (2:0.) Meglepetésszerű győzelem. Bírót: Gencsi, Transilvania II—Hakoah II. 1:1 (1:0.) Crisana—Lyra 1:0 (0:0), másodosztályú mérkőzés.

O Vidéki eredmények: Timisoara: Electrica—CAT 3:0 (2:0.) RGMT—Rapid 6:3 (3:1.) Fratelia—Progresul 3:1 (2:1.) Ilsa—Venus 11:4 (1:2.) Resita: Parengul CFR—UDR 3:1 (3:0.) Oradea: CAO—Ardeali zsidó válogatott 10:0 (4:0.) Bucuresti: Unirea-Tricolor—Galata Seryi 4:1 (1:0.) Craiova: Juventus—Rovine-Grivita 3:1 (1:0.)

Villanyt,
csillárt,
logolcsóbban szerel, javít
Gonda Róbert
villanyszerelő és mechanikus
Strada Bratlanu 17. 2732

Szép küzdelmek a CAA uszóversenyén

A CAA vasárnap a Mureson uszóversenyt bonyolított le, amely szép küzdelmeket hozott. Az eredmények a következők:

5 km. Muresbajnokság: 1. Schaberger Jacob (Titanus), 2. Id. Bergesz József (CAA), 3. Kubiczai Demeter (Titanus), 4. Frank Vilmos (Titanus), 5. Simon Andor (CAA), 6. Kirsch Ferenc (CAA), 7. Holló József (T), 8. Dreucan Nicolae (T), 9. Patzer F. (CAA), 10. Szuchi Béla (CAA).

Csapatbajnokság: 1. Titanus, 2. CAA.
50 m. sprint: 1. Prizli Cornel (CAA), 2. Mihai Cornel (CAA), 3. Simon Andor (CAA).
100 m. sprint: 1. János (Gloria), 2. Leipnicker (Gloria), 3. Kovács Kálmán (CAA).
100 m. hát: 1. Id. Bergesz József (CAA), 2. Prizli Cornel (CAA).

Junior 100 m. sprint: 1. Jávör Béla (Mac-cabi), 2. Gallay Kálmán (Gloria), 3. Detesan Nicolae (Gloria).

Női 100 m. mell: 1. Raphael Éva (CAA), 2. Körmeny Katalin (FTC), 3. Becker Éva (CAA).

100 m. leány sprint: 1. Martes Mária (Gloria), 2. Raphael Éva (CAA), 3. Stiaszny Alice (CAA).

50 m. leány mell: 1. Stiaszny (CAA), 2. Izsák Panni (CAA), 3. Becker Éva.

50 m. leány sprint: 1. Stiaszny Alice (CAA), 2. Izsák Panni.

Fiu 100 m. sprint 16 éveseknek: 1. Oravetz László (CAA), 2. Régnér László (CAA), 3. Stojkovits József (CAA).

Az uszóverseny rendezésének sikere Rónay Lajost, a CAA főtitkárát dicséri.

A favorit csapatok győztek a magyar nemzeti bajnokság első fordulóján

— A Hungária vezet a bajnokságban —

A magyar nemzeti bajnokság első fordulóját vasárnap bonyolították le, amely a favorit csapatok győzelmeit eredményezte. Az első forduló után a bajnokság élén a Hungária együttese áll. A bajnokság állása a következő:

1. Hungária	1	1	—	—	3	0	2
2. Újpest	1	1	—	—	3	0	2
3. Ferencváros	1	1	—	—	10	3	2
4. Szeged FC	1	1	—	—	3	1	2
5. Kispest	1	1	—	—	5	2	2
6. III. ker. FC	1	1	—	—	3	2	2
7. Soroksár	1	1	—	—	5	4	2
8. Phöbus	1	—	—	—	1	4	5
9. Bocskai	1	—	—	—	1	2	3
10. Törekvés	1	—	—	—	1	2	5
11. SBTC	1	—	—	—	1	1	3
12. Budafok	1	—	—	—	1	3	10
13. Budai „11”	1	—	—	—	1	0	2
14. Nemzeti	1	—	—	—	1	0	3

Ferencváros—Budafok 10:3 (4:2). A mérkőzésre a Budafok csapatának új pályáján több mint ötezer főnyi közönség jelent meg. A mérkőzés heves Ferencváros-támadással indul és már az ötödik percben Sárosi gólja a vezetést jelentette. A 15. percben egyenlített a Budafok Mészáros révén. A féldőben a további ferencvárosi gólokat Sárosi lőtte, míg a Budafok részéről Iglói volt eredményes. A második féldőben Sárosi (2), Kemény, Toldi (2) és Kiss góljaival a Ferencváros már 10:2 arányban vezetett, amikor Iglói beállította a végeredményt (10:3).

Hungária—Nemzeti 3:0 (1:0). A mérkőzésen a Hungária mindvégig jobbnak bizonyult és megérdemelten győzött Hadrévi (2) és Mülner góljaival.

Kispest—Törekvés 5:2 (2:2). A Kispest Kemény csatát vívott a budapesti amatőr-bajnokkal. A vezető gólt Ferenczi (Törekvés) lőtte, ezt Serényi kiegyenlítette, sőt Nemes a Kispest együttesét juttatta vezetéshez. A szünet előtt Soósnak sikerült egalizálni. A második féldőben az állóképesebb Kispest került fölénybe és Regös öngóljával, valamint Serényi és Nemes góljaival megérdemelten nyerte a mérkőzést.

Újpest—Budai „11” 2:0 (1:0). Kemény küzdelemben szerezte győzelmét az Újpest. Fekete öngólt vétett, ezzel az Újpest vezetett, a második féldőben Pusztai állította be a végeredményt.

Szeged FC—Salgótarjáni BTC 3:1 (2:0). A szegedi együttes Korányi H. (2) és Boznár góljaival győzött, míg az SBTC részéről Zsen-gellér volt eredményes.

Soroksár—Phöbus 5:4 (4:2). Takács II. (3), Magyar és Varga, illetve P. Szabó (2) és Solti (2) lőtték a gólokat.

III. kerület—Bocskai 3:2 (2:0). Meglepetés az otthonában játszó Bocskai veresége. Fenyvessi (2) és Farkas, illetve Orosz és Teleki voltak a góllövők.

Megkezdődött a „Tour de Roumanie”

Szerdán érkeznek Aradra a Tour de Roumanie résztvevői

Vasárnap reggel nyolc órakor indult utnak mintegy száz versenyző, hogy az első utszakaszt abszolválja. Ez a nagy tábor hét nemzet fiaiból rekrutálódott. Románia, Jugoszlávia, Bulgária, Franciaország, Törökország, Lengyelország és Belgium.

A befutottak sorrendje a következő: 1. Marin Nicoloff (bolgár), 2. Zygmunt (lengyel), 3. Lipinsky (lengyel), 4. Davidoc (jugoszláv), 5. Hreincuc (román), 6. Tudose (román), 7. Mormocea (román), 8. Safanov (román), 9. Abulnar (jugoszláv), 10. Negoescu (román, egyéni), 11. Poparla (román), 12. Talat (török).

A nyugati országok versenyzői egészen hátul kullogtak. Az első befutó, Marin Nicoloff elsőnapig nagyszerű futásával újra favorit lett.

Ma reggel nyolc órakor az országos kerékpárverseny résztvevői elindultak Craiova felé, a verseny második etapjára, Caracalból. Az első tíz kilométeren a versenyzők egy tömegben haladtak, majd szétszakadoztak négyöt kerékpárosból álló csoportokra. Craiovába elsőnek a bolgár Nicoloff érkezett be, akit Hreincuc román versenyző követett. Sorrendben a következők: Davidovics Drago (jugoszláv), Lipinszki (lengyel), Wiecek (lengyel), Sigmund (lengyel), Gragacs (jugoszláv), Dobrin (román). Garboviceanu prefektus ebédet adott a versenyzők tiszteletére, amelyen a két első érkezőnek átnyújtotta az 1500 és 1000 leies prémiumokat. Nemzetek között Lengyelország vezet a versenyen.

Az elmúlt este a Tour de Roumanie első szakaszának lebonyolítása után a jugoszlávok óvatát jelentették be, mert szerintük az ötödik helyre sorozott Hreincuc a jugoszláv Gragacs után érkezett célba. Megállapítást nyert, hogy a jugoszlávok óvása indokolt és ennek értelmében az első nap után a csapatversenyben Jugoszlávia vezet Románia előtt. A második utszakaszra tegnap 69 versenyző indult el.

A Tour de Roumanie, az év legnagyobb kerékpáros-meetingjének résztvevői szerdán délután 2 órakor érkeznek meg Aradra Lugojról és itt egy napi pihenőt töltenek el, majd tovább kerékpároznak Oradea felé. Szerdán a városháza előtt a hatóságok képviselői ünnepélyes fogadtatásban részesítik a kerékpárosokat, akiket a tanítók házában helyeznek el, csüörtökön pedig bankettet rendeznek tiszteletükre, amelyen a Munkakamara, a prefektúra és az Astra-gyár által felajánlott értékes díjakat osztják ki a győztesek között.

O Az AFPA tennisz-gárdája 11:1-re verte az SGA tenniszezőit. Vasárnap olyt le a klubközi tenniszverseny, mely szép küzdelmet hozott. Eredmények a következők: Kafka (AFPA)—Bretz (SGA) 6:1, 6:2; Weisz (AFPA)—Weisz (SGA) 3:6, 8:6, 7:5; Gál (AFPA)—Kardos (SGA) 4:6, 6:4, 6:3; Molnár Joli (AFPA)—Dévényiné (SGA) 2:6, 6:1, 6:2; Roth Magda (AFPA)—Pék Ancy (SGA) 6:3, 8:6; Weichert, Bretz (SGA)—Weisz, Dumitrescu 6:1, 6:2; Kafka, Surányi (AFPA)—Szalay, Depold (SGA) 7:5, 6:1; Molnár Joli, Surányi (AFPA)—Tipoldné—Depold (SGA) 2:6, 8:6, 6:3; Roth Magda, Kafka (AFPA)—Dévényiné, Szalay (SGA) 6:4, 6:3; Dumitrescu (AFPA)—Weichert (SGA) 6:2, 2:6, 6:3; Surányi (AFPA)—Depold (SGA) 6:1, 6:2; Molnár Joli, Roth Magda (AFPA)—Pék Ancy, Tiboldné (SGA) 6:2, 6:2.

1416

A törpe-bajnokság állása

Ünnepélyes vacsorát rendezett vasárnap este a Str. Numa Pompiliuban levő Popa-vendéglőben az Unirea-sportklub vezetősége abból az alkalmából, hogy az egyesület törpe-csapatja az aradi törpe-csapatok bajnoka lett. A 13-14 éves gyermekekből álló csapatot lelkesen ünnepelték és a játékosok között érmeket osztottak ki, míg a csapat megkapta a törpe-bajnokság díját, a bronzembert. Vasárnap játszotta az Unirea-törpecsapat utolsó mérkőzését a CAA-törpével, amelyet 5:0 arányban legyőzött. A törpe-bajnokság állása egyébként a következő:

1. Unirea	7	7	0	0	29	4	14
2. Gloria	7	5	1	2	24	6	10
3. CAA	7	4	2	1	29	14	9
4. Hakoah	7	3	2	2	12	8	5
5. Olympia	7	2	1	4	9	23	4
6. SGA	7	1	1	5	6	19	3
7. Transilvania	7	1	2	4	4	19	3
8. Juventus	7	1	0	6	7	28	2

Bankok, kereskedők, iparosok figyelmébe!

Modern könyvkötészetemet kiegészítettem vonalozó intézettel. Mindennemű üzleti könyvet és vonalozott nyomtatványt a legpontosabban és legutánsabban készíték. — Akta makulatura papírokat magas áron veszek.

Davidovits könyvkötészet
Arad, Bul. Regina Maria 24. (Hermann udvar.)

O A Crai-lovan másodsor is ligabajnok. Vasárnap Petrosaniban játszottak a Crai-lovan-Banatul csapatai. A mérkőzést 2:1 arányban a craiovai együttes nyerte meg, amely ezzel másodsor is ligabajnok lett.

O Szigeti Ottó a magyar tenniszbajnok. Vasárnap bonyolították le a magyar tenniszbajnokság döntőjét, amelyet hatalmas küzdelem után Szigeti nyert meg Gáboryval szemben 6:4, 9:7, 6:0 arányban.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS felel.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

jegyei az idén is teljesen elfogytak! A további nagy szórakozási utak programja: HAPAG Oszti keleti ut szept. 16. — okt. 9. HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut okt. 11—28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb kényelemmel berendezett „MILLWAUKEE” és „ST. LOUIS” nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába. Olcsó középtengeri szünidei és afrikai tanulmányutazások a német AFRIKA-LINIE hajóival.

A részvétel ára a mai időknek megfelelő. Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések: HAPAG képviselő: 461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Társasut Moszkvába

a Színházi Ünnepek alkalmával 1935. szeptember 1—10. és egyéni utak a Szovjet-Unió bármelyik városába az „INTOURIST” orosz hivatalos Utazási Iroda rendezésében. — Romániai vezérképviselő: a WAGONS-LITS//COOK Utazási Világvállalat, amelynek irodái prospektusokkal és felvilágosítással szolgálnak. 4587

Nagy küzdelem után vereséget szenvedtünk a német válogatott csapattól

Németország—Románia 4:2 (1:1)

A tartalékoltt román csapat minden tagja tudatában volt feladata fontosságának és ennek köszönhetjük, hogy tisztességes vereséget szenvedett a német válogatottól, amelynek játékeréjét, sajnos, nem áll módunkban ellenőrizni. A román válogatott csapat a német szakértők szemében általában jó benyomást keltett és a hazai csapatnak alaposan meg kellett dolgoznia, hogy a második félidőben a maga számára biztosítsa a győzelmet.

A két ország válogatott csapata a következő összeállításban játszott: Németország: Bachloch—Münzenberg, Kramlich—Werner, Deike, Kitzinger—Malecki, Lenz, Hohmann, Rasselberg, Siemetsreiter. Románia: Bugarin—Albu, Chirolu—Dehelean, Steinbach, Barbutescu—Szilárd, Beke, Barátky, P. Valkov, Dobay.

A mérkőzés elején Lenz szerzi meg a vezetőgólt a német válogatottnak, de a román csapat lelkes akarását siker koronázza, amennyiben Valcov egyenlítő. Az első félidő folyamán Beke megsérült, helyét Ciolac foglalja el. Miután Bekét a turavezetőség nem tudja tovább használni, visszaküldik. A 45. percben Chirolu is megsérült, helyét Bürger foglalta el, aki végig kitűnően játszott.

A második félidő 12. percében Rasselberg révén Németország 2:1 arányban vezet, de három perc múlva Szilárd beadása után Petea Valcov újra egyenlítő. A végküzdelmet a németek bírják jobban, a 30. percben Siemetsreiter lövi a vezetőgólt, majd a 42. percben Lenz biztosítja a győzelmet.

A román csapatban kitűnő formát árukt el Bugarin kapus, a hátvédek közül Bürger, a fe-

dezetsorban Dehelean és Steinbach, a csatársorban pedig Szilárd és Barátky. Mérkőzés után a turavezetőség kétségbeesett hangú táviratot küldött a bucaresti labdarúgóközpontnak, amelyben kéri, hogy Bodola, Szaniszió II. és Juhász kiutazását okvetlen biztosítsák, mert különben Stockholmban a legeredménylenebb helyzetbe kerülnek. Valószínű azonban, hogy a központ a kérésnek nem tud eleget tenni.

O C. S. Soimi CFR (Arad)—Infratirea (Lipova) 3:3 (2:0). Barátságos futballmérkőzés keretében találkozott a két csapat, ahol a helyi csapat végig méltó ellenfele volt az első osztályu aradi csapatnak. Kezdet után a vendéglátó csapat elfogódottan kezd, így a félidőben Tisa 2 góljával vezet Arad. Ezután Lipova is feljön s a 4-ik percben Esigmann ideális beadását Breier kapásból védhetetlenül küldi gólbá. Tovább tart a fölény, míg a 14-ik percben Esigmann szép góllal kiegyenlítő. Ezután ellanyhul a játék s a 33-ik percben Arad megszerzi a vezetést, mely után közvetlen befejezés előtt Kezdy beállítja a végeredményt. A mérkőzést rekord közönség nézte végig. Bíró: Greffner.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

KERESÉK románul beszélő perfekt szakácsnőt, ki a régi királyságba is menne. Címeket a kiadóba. 4758

Jólfizető mindenek vidékre kerestetik. Cím a kiadóban. 4817

SUCHE intelligens Fräulein perfekt deutsch-rumänisch zu meinem 7. Jänner in Arad für 1. September. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4822

Kisegítőnek keresek okleveles gyógyszerészt 2 hétre. Cím a kiadóban. 4823

KERESÉK fiatal péksegédet azonnali belépésre. Hoffmann János, Savarsin. 4824

Tanulóleány fizetéssel, valamint bejárónő felvételre szeptember 1-re Pillsiné kozmetika Bulv. Reg. Maria 17. Jelentkezni d. e. 10—12, d. u. 3—6-ig. 4830

MINDENES főzőnőt keresek szobaleány mellé. Str. M. Nicoara 17. földszint. Jelentkezés délután 5—8-ig. 4832

MINDENES főzőnő szeptember 1-re kerestetik. Kohn József fűszerüzlet, Strada Cloșca 1. 4833

Fontos cikk eladására keresünk ügyes 4801

helyi ügynököket elsőrendű referenciákkal.

„AUTOBOX”-garage, Str. Muresianu 5. Tel.: 3—92.

Asztalos és kárpitos segédet, politurozónt

felvesszünk. Előző írásbeli ajánlatokat: Székely és Réti butorgyárhoz Tg.-Mures. 4820

LAKÁS.

Háromszobás, fürdőszobás lakás okt. 1-re kiadó pontosan fizető bérlőnek. Cím: Calea Saguna 28. 4505

Négyszobás modern lakás okt. 15. vagy nov. 1-re kiadó. Str. Gl. Alexandrescu 20. 4828

Magánháiban háromszobás, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó Cím a kiadóhivatalban. 4807

Kétszer kettőszobás: balkonos, parkettás, eszlingeni redőnyös, cserépkályhás modern új urilakás, fürdőszoba, konyha, előszoba, cselédszoba és eg. eb. mellék-helyiségekkel, szeptember 1-re kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 10. 4803

ELLÁTÁS.

Zsidó urileánykák családias otthon, lelkiismeretes tanítást, jó ellátást mérsékelt díjért kapnak Steiner inté. ételben, Iosif Vulcan 4. 4489

Egy-KÉT diákleány kellemes otthon tal. izr. uiccsaládnál. Cím a kiadóban. 4811

Középiskolai leánytanulókat teljes ellátásra, gondos felügyelettel vállalom. Str. Marie Chendi 7, I. 4825

VÉTEL ÉS ELADÁS

Ebédülő, asztal, 6 szék eladó. Megyekin ható díjeltűt Bulv. Caroli 49, I. em. Róna. Törvényszékkel szemben. 4804

6 lóerős Deutscha gyártmányú fűrészmotor eladó. Cím a kiadóban.

Kávépörkölőt és darálót keresek megvételre. Címeket a kiadóba kérek. 4831

1929-es típusu, régvajtós, csukott Ford, teljesen jó állapotban, jó gumikkal eladó. Cím a kiadóhivatalban.

FAJTSZTA, drótszőrű foxterrier kölykök garantált patkányfogók olcsón eladók Str. Consistoriului 39. 4892

ARANYT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ért magas árban vesszünk. Használja ki a kedvező alkalmat. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 3651

INGATLAN.

FORGALMAS vidéki városban, a vásártér közepén, különösen vám (paraszt) malomnak, vagy más ipartelepnek, (faktárnak) különösen alkalmas (Mures mellett) helyiség (épület és térség) azonnal eladó, esetleg kiadó. Cím a kiadóban. 4802

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara No. 9—11., mindennemű ingóság beraktározható. Eladó laboratórium, fogászati műszerek, egy cimbalom, egy díó tükrös mosdó, két villanyosillár. 4718

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, AUGUSZTUS 27.

Bucuresti 1.05: Könnyű zene 1.55: Könnyű zene. 2.35: Könnyű zene. 6: Gramofon. 7.15: Gramofon. 8.20: Dalmézek. 9.15: Szimfonikus hangverseny. Közreműködik Illy Wechsler (zongora). 10.20: A szimf. hangverseny folytatása. 11.25: Éttermi zene. Utána: Román népzene. — Budapest I. 7.45: Torna Utána hanglemezek. 11: Hírek 11.20: Betegségek földrajzi okai Felolvasás. 11.45: Új anyagok, új színek. 1: Déli harangszó. 1.05: Parádi Jóska és cigányzenekara. 2.30: Hanglemezek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). 6: A „Száz könyv” sorozatban Pulszky emlékiratait ismerteti Szerb Antal. 6.20: Beicsényi Irén magyar nótákat cimbalmozik. 6.45: Huszmillió verssor. (Lope de Vera halálának 300. évfordulója). 7.15: Eröss István szalon- és jazz-zenekarának műsora 8.30: Anday Piroška énekel. Zongorán. kíséri Schwaib Miklós 9.10: Közvetítés a Zsófia sétahajóról 9.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 11.20: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 12.10: Kola József jazz-zenekarának műsora. — Budapest II. 6.15—7.10: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 7.35: Mezőgazdasági felőra 8.40: Jászai Mari lelke Rédey Mária dr előadása 9.20—11: Hanglemezek. — Bécs 1: Rádiózenekar 2.10: Könnyű zene. 3: Gramofon. 4.20: Asszonyoknak 4.40: Gyermekdalok 5.10: Tarka lemezek 6.20: Hegedű- és énekszámok 7.30: Sport 8.30: Népzene. 9.15: A daloló Bécs. Tarka egybeállítás. 10.45: Anekdoták. 11.10: Szórakoztató zene — Belgrád 12: Rádiózenekar. 1: Gramofon. 2.15: Dalok 5.20: Gramofon. 5.50: Hegedűszámok. 8: Gramofon. 9: A Nemzeti Színház tagjainak hangversenye. 11.30: Rádiózenekar. — Heilsberg. 6: Breslau 10: Iskolai rádió. 1: Könnyű zene 4.10: Gyermekeknek. 5: Szórakoztató zene. 6: Rádiózenekar 9.10: A danzigi városi színház zenekarának hangversenye. 10.25: Házizene. 11.35: Szórakoztató zene Nürnbergből. — Kassa. 11.05: Gramofon. 12: Gramofon 2.45: Gramofon. 2.55: Gramofon. 5.30: Rádiózenekar. 6.40: Rutén műsor énekszámokkal. 7.30: Gramofon. — Milano. 12.30: Szalontrió. 2.05: Könnyű zene. 6.05: Hangverseny. 9.45: Operettközvetítés 11: Hírek.

SZERDA, AUGUSZTUS 28.

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.35: Gramofon 6: Könnyű ze-

ne. 7.15: Könnyű zene. 8.20: Verdi-lemezek 9.15: Zongora és énekszámok Rádiózenekar. 10.50: Rádiózenekar. 11.25: Rádiózenekar. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek 11: Hírek. 11.20: Bajza József gondolataiból Felolvasás 11.45: Tiz perc egészségügy: A napszúrás. 1: Déli harangszó. 1.05: Alástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.40—3.20: Faragó György zongorázik. 5.10: A rádió diáklőelőadása. 6: Hámory Imre magyar nótákat énekel, kíséri Károlyi Árpád és cigányzenekara 7.30: Hajdu István gondolkodik. zongorán kíséri Herz Ottó. 8.40: Hanglemezek. 9.15: Szimf. előadás a stúdióban. „A Swedehielm család” 11.30: Vonósnégyes. 12.30: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek — Budapest II. 7.25: „Gyorsítás és újságírás”. 8—8.35: Hanglemezek. 8.45: „Szárnyaskerekkel a Föld körül” 9.25: Hírek 10—11: Berend Endre jazz-zenekarának műsora. Bécs 1: Rádiózenekar 2.10: Könnyű zene. 3: Gramofon 4: Hírek. 4.20: Gyermekeknek. 5.05: Operettlemezek 6.30: Póly Sieber-művek. 7.50: Tudományos hírek 8.10: Rádiózenekar könnyű zenéje. 10: A nagy város bucsuja a nyártól. (Egybeállítás). 11.10: Zenekari hangverseny. 12.45—2: Sramlizene — Belgrád. 12.30: Rádiózenekar. 1: Rádiózenekar 2.15: Dalok. 5.30: Rádiózenekar 6: Áriák 8: Gramofon. 9: Grieg: Szonáta No. 3 9.30: Hangjáték. 10.30: Jazz 12: Éttermi zene. Deutschlandsender 7.30: Könnyű zene 1: Könnyű zene 3: Könnyű zene. 5: Szórakoztató zene 8: Kézzongorás hangverseny. 9.15: A német nő arcképe. Birodalmi közvetítés. 11: Hírek 11.30: Orgonaszámok. 12—1: Tarka zene — Heilsberg. 7.30: Reggeli hangverseny Berlinből 9.30: Torna asszonyoknak. 10.05: Iskolai rádió 1: Könnyű zene. 5: Dalok és balladák. 5.45: Nyári dalok. 6: Szórakoztató zene 10: Tánczene 11.20: Énekkar. — Lipcse 7.30: Reggeli hangverseny Berlinből. 1: Rádiózenekar. 6: Szórakoztató zene. 7.35: Könnyű zene. 9.15: Deutschlandsender 9.45: Közzene 10: Képek Goethe életéből. 11.40: Köln.

HIRDESSEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.